

„Neviditelná ruka konzumu má tu zvláštní vlastnost, že dokáže očerazit ty, kdo mají plná ústa prosperity. Dnešní světová politika a ekonomika je strážena nesmyslnou logikou budování umělé zeměkoule dílnic, letišť a makodtrapů do křečů, která stále zjevněji odhaluje její naprostou zvrácenost. Je třeba pečlivě, neustále a krok za krokem monitorovat toto počínání. Je třeba den po dni ukazovat každému, kdo ještě neosloupil jako orce v jižním Chile pasoucí se pod ozónovou dírou, jak „prosperita“ ve svém posledním záchratu vyběhí celé živočišné druhy, mění v poušť tropické pralesy a zoufale z místa na místo převážší jedovaté zplodiny svého skaněníraní.“

(Jan Kallier – Až na dno blahobytu)

„Organizujte se. Jeden člověk nedosáhne ničeho. Můžete celou síť prací pouze odsuzovat. Ale když se spojíte s ostatními, můžete prosadit změny. V závislosti na tom, jak uplatníte své úsilí, lze zničit miliony různých věcí.“

(Noam Chomsky – Tajnosti, lži a demokracie)

„Rochybovaný kritik by se jistě mohl oprávněně zeptat, zda-li šité zájmů a aktivit mnutí od kampaní za práva zvířat až po kritiku výrozu zbraní lze zvládat profesionálně, s důkladnou znalostí věcí a do hloubky, tím spíše, když dnes v NESAENUTÍ pracují profési-

onálně pouze čtyři lidé a zbytek aktivně zvládají dobrovolníci a dobrovolnice ve svém volném čase, vedle studia a zaměstnání. Faktum je, že nejen sociální vědci, ale i sama životní realita nás dnes a denně přesvědčují o tom, že ekologické, sociální i lidskoprávní problémy spolu úzce souvisejí, a to jak na lokální, tak na globální úrovni. Ekologie je dnes žhavým politickým, zadržav životní prostředí jedno ze základních lidských práv, ničení přírody a útlak lidských bytostí se dýk-le navzájem doplňují. A navíc NESAENUTÍ je světu otevřené sdružení, spolupracující s mnoha dalšími organizacemi, institucemi, právníky, žurnalisty. Sami aktivisté si jistě nemyslí, že to budu jen oni, kdo vyřeší všechny problémy, na než svými akcemi upozorňují. Podobně jako ve škole či ve vědě je důležitější položit důttrou otázku než ukvapeně vychrlit několik nedomyšlených odpovědí, stejně tak i ve veřejném životě je zřejmě důležitější inspirovat k debatě o společném problému než přijít s prefabrikovaným hotovým řešením. Samozřejmě to nejednou vyžaduje i kus odvahy chlapečka z moučké Andreasevny pohádky o císařových nových šatech. Neboť i demokratičtí císařové, ať už lokální či ti vyše stojící, slyší jen velmi nezdůt, kdo upozorňují na jejich nabotu. Už jen za tu odvahou nest kůži na trh si NESAENUTÍ zaslouží sympetie a uznání.“

(z článků Lubora Kyšučana v literárních novinách)

Aktivisté nakrmili bezdomovce rajskou omáčkou

Brno • Přes 100 lidí bezdomovců, bezdomovců s dětmi, lidí s mentálními poruchami a lidí s jinými specifickými potřebami se sešlo v úterý 10. srpna v prostorách restaurace "Rajská omáčka" v centru Brna. Na akci se podíleli aktivisté z různých organizací, kteří se snaží pomoci těmto lidem.

Na sjezdovce se sešli její odpůrci

Rodiny s dětmi a Koalice za Wilsonův les sázely papírové i skutečné stromky

Brno • Všechny děti, které se sešli na sjezdovce Wilsonův les, se sešli v úterý 10. srpna v prostorách restaurace "Rajská omáčka" v centru Brna. Na akci se podíleli aktivisté z různých organizací, kteří se snaží pomoci těmto lidem.

Na sjezdovce se sešli její odpůrci. Rodiny s dětmi a Koalice za Wilsonův les sázely papírové i skutečné stromky. Akce byla organizována jako součást projektu "Zelená Brno".

Tematem festivalu jsou lidská práva

Brno • Festival "Lidská práva" se koná v úterý 10. srpna v prostorách restaurace "Rajská omáčka" v centru Brna.

Festival "Lidská práva" se koná v úterý 10. srpna v prostorách restaurace "Rajská omáčka" v centru Brna. Akce byla organizována jako součást projektu "Zelená Brno".

Festival "Lidská práva" se koná v úterý 10. srpna v prostorách restaurace "Rajská omáčka" v centru Brna. Akce byla organizována jako součást projektu "Zelená Brno".

Festival "Lidská práva" se koná v úterý 10. srpna v prostorách restaurace "Rajská omáčka" v centru Brna. Akce byla organizována jako součást projektu "Zelená Brno".

Nesehnutí besedují o domácím násilí

Brno • Sdružení Nesehnutí připravuje svůj 6. večer, tentokrát zaměřený na domácí násilí. Akce se koná v úterý 10. srpna v prostorách restaurace "Rajská omáčka" v centru Brna.

NESEHNUTÍ Brno

Nezávislé sociálně ekologické hnutí – NESEHNUTÍ vzniklo na podzim 1997 v Brně s cílem aktivně napomoci řešení problémů prostřednictvím několika dlouhodobých kampaní ve vybraných tematických oblastech. Kromě toho sam iniciuje nejrůznější nárazové či krátkodobé aktivity, které reagují na aktuální události anebo se k takovým aktivitám pořádáním jinými organizacemi připojuje.

> lidská práva

ZBRANĚ, NEBO LIDSKÁ PRÁVA?

Cílem antimilitaristických aktivit NESEHNUTÍ je upozornit na problematické vývozy zbraní z České republiky. „Bedlivě monitorujeme vývozy zbraní z České republiky a pravidelně takřka měsíc co měsíc zaznamenáváme velmi problematické exporty. České zbraně končí např. v zemích, kde probíhá občanská válka, v zemích, kde se vlády dopouštějí státního teroru vůči svým občanům a v zemích které slouží coby překladiště zbraní pro dodávky jiným nedemokratickým režimům či teroristickým uskupením. Jde o země, jako jsou Srí Lanka, Angola, Etiopie, Zimbabwe, Sýrie, Turecko, Gruzie, Jemen, Vietnam a další“, upozorňuje koordinátor kampaně Milan Štefanec. NESEHNUTÍ se na toto téma snaží rozpoutat veřejnou diskusi, chce prolamovat informační blokádu českých ministerstev týkající se vývozu zbraní

z ČR a dosáhnout zákazu vývozu zbraní do oblastí, kde mohou být použity k porušování lidských práv.

NESEHNUTÍ NAVŠTÍVILLO MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Hned zkraje roku 2003 NESEHNUTÍ společně s Amnesty International vydalo petici vyzývající tehdejšího ministra průmyslu a obchodu Jiřího Rusnoka k okamžitému zastavení vývozu zbraní do konfliktních oblastí, k přísnější kontrole zbrojních obchodů a ke zvýšení průhlednosti procesu udělování licencí na vývozy zbraní. Zároveň s peticí byla publikována aktualizovaná verze letáku *Zastavme obchod se smrtí*. 17. března pak antimilitaristická kampaň uspořádala akci přímo před ministerstvem průmyslu a obchodu v Praze. Zatímco zhruba patnáct aktivistů a aktivistek protestovalo před vchodem do budovy s transparenty, na nichž byla hesla typu *Žádné*

tanky do *Srí Lanky* nebo *Pro změnu – žádné tanky do Jemenu*, dva lezci slanili nad vchod a vyvěsili zde transparent *České zbraně vraždí v Jemenu, Srí Lance, Zimbabwe, Alžírsku, Angole, Sýrii a Kolumbii*. Další dva aktivisté pronikli na balkon, kde vyvěsili logo NESEHNUTÍ. Akce, o které jeden pražský deník informoval pod někud zavádějícím titulkem *Demonstranti se pověsili*, skončila zhruba po hodině předáním otevřeného dopisu nově nastupujícímu ministroví průmyslu a obchodu Milanu Urbanovi. Ten přislíbil, že se výzvou bude vážně zabývat.

DUBEN 2003: OBCHODNÍCI SE SMRTÍ V BRNĚ POPRVÉ

Na začátku dubna NESEHNUTÍ zareagovalo na skutečnost, že do brněnské průmyslové zóny má přijít nadnárodní korporace Honeywell, která se mimo jiné zabývá výrobou zbraní. Firma, která je jednou z nejvýznamnějších opor vojensko-průmyslového komplexu Spojených států a patří k pravidelným vystavovatelům na zbrojařském veletrhu IDET, je proslulá mj. svým autorským nápadem na výrobu tzv. kazetových pum, jejichž oběťmi bývá především civilní obyvatelstvo. Německá pobočka firmy také dlouhá léta vyráběla dnes ilegální protipěchotní miny. Záměr Honeywellu vybudovat u nás vývojové středisko

neoponechalo NESEHNUTÍ bez povšimnutí a zorganizovalo rychlou akci přímo na brněnském magistrátě. Dvojice osob při ní bez pozvání navštívila tiskovou konferenci, kde náměstek primátora zástupcům médií slavnostně oznamoval příchod firmy do Brna, a zde mu předali dárek ve tvaru bomby s logem firmy Honeywell. Ostatní aktivisté a aktivistky pak na nádvoří radnice ohňostrojem a boucháním šampaňského ironicky oslavili příchod zbrojařů do Brna.

KVĚTEN 2003: OBCHODNÍCI SE SMRTÍ V BRNĚ PODRUHÉ

Po dvou letech se v Brně uskutečnil již sedmý ročník zbrojařského veletrhu IDET, který je svým rozsahem považován za druhou největší akci svého druhu v Evropě. Ani tentokrát ničím výjimečným nepřekvapil – stejně jako během minulých ročníků, i tentokrát se zde prezentovaly firmy, které sledují výhradně cíl zvyšování vlastního vlivu bez ohledu na důsledky pro zachování bezpečnosti ve světě zajišťované vedle mezinárodních smluv i zbrojními embargy. Záštitu nad akcí převzal premiér Vladimír Špidla. „*Je neuvěřitelné, že se naši politici navenek snaží vyjadřovat negativně k porušování lidských práv, a podobnou akci přitom hlasitě schvalují,*“ podotýká jeden z organizátorů protestu Petr Machálek

NESEHNUTÍ „oslavuje“ příchod zbrojařského koncernu Honeywell do Brna.

Antimilitaristická demonstrace proti veletrhu IDET 2003.

z antimilitaristické kampaně NESEHNUTÍ. Ta na konání veletrhu odpovíděla uspořádáním „Týdne akcí proti militarismu v Brně“. V den zahájení veletrhu se na Náměstí Svobody uskutečnila demonstrace za účasti zhruba stovky lidí. Ti si vyslechli mj. projev publicisty Petra Uhla, shlédli scénku s názvem *Zbrojařský trojboj* a poté se vydali na pochod městem, který končil u bran výstaviště, kde rozdávali aktivisté a aktivistky kampaň *Jídlo místo zbraní* veganské jídlo. Další den se pak na Fakultě sociálních studií konala projekce filmových dokumentů ilustrujících hrozivé následky vývozu zbraní do nestabilních oblastí. Třetí a poslední den veletrhu se uskutečnil v brněnském klubu *Yacht Koncert proti válce a militarismu*. Po celý týden byla také v kavárně Podivný Hamlet ke shlédnutí fotovystava *Vystřel a zapomeň* fotografa ČTK Otty Balona Mierneho.

Tři týdny po skončení zbrojního veletrhu NESEHNUTÍ zveřejnilo skandální odhalení, že na IDETU 2003 se vystavovaly české protipěchotní miny, které jsou zakázány Ottawskou konvencí, již je ČR signatářskou zemí. Navíc se zjistilo, že tyto miny kromě toho, že je vyrábí česká firma Poličské zbrojírny a nabízí k prodeji do zahraničí, jsou také součástí výzbroje Armády ČR. Za tuto

skutečnost sklidila ČR ostrou kritiku i od Mezinárodní koalice za zrušení protipěchotních min (tato organizace byla oceněna mj. Nobelovou cenou míru).

DNY AFRIKY V BRNĚ

Na konci listopadu se NESEHNUTÍ podílelo na minifestivalu o lidských právech *Dny Afriky*, jehož hlavním pořadatelem byla brněnská pobočka Amnesty International. Ústředním tématem byla problematika vývozu zbraní z České republiky do afrických států, kde jsou tyto zbraně následně používány k potlačování opozičních sil, masakrům civilního obyvatelstva nebo v krvavých občanských válkách. V rámci akce se odehrál v centru města pouliční happening proti vývozu zbraní do konfliktních oblastí, v jehož rámci byla pomocí dramatické scény názorně vysvětlena běžná praxe Ministerstva průmyslu a obchodu ČR při udělování zbrojních licencí. Na programu byla také beseda na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity s názvem *Vývozy zbraní do Afriky*, které se zúčastnil i zástupce NESEHNUTÍ.

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA NESEHNUTÍ MINISTROVI PRŮMYSLU A OBCHODU

Na jarní akci před ministerstvem průmyslu a obchodu navázal ke konci roku happening NESEHNUTÍ a Amnesty International. Na dvě

desítky aktivistů a aktivistek, z nichž někteří byli převlečeni za čerty a Mikuláše, při něm symbolicky předali ministru Urbanovi pytel uhlí a petici s více než dvanácti sty podpisy, která ho vyzývá, aby zabránil vývozům českých zbraní do zemí, kde se porušují lidská práva. Petici podepsali např. novinář Petr Uhl, hudebníci Iva Bittová a Jan Burian, zpěvačka Marta Kubišová a sociolog Jan Keller. V krátké divadelní scéně sehrané přímo před budovou úřadu se Mikuláš a čerti chtěli od „ministra“ dozvědět, zdali byl ve svém funkčním období hodný a nepovolil vývozy do rizikových oblastí. Ten se zpočátku vykrucoval slovy: *Neřeknu, neřeknu, je to tajné*, ale nakonec přiznal, že v posledním roce skončily české zbraně v takových zemích, jako jsou Srí Lanka, Kolumbie, Vietnam, Čína, Gruzie a Indonésie. A tak nezbylo nic jiného než ministra obdarovat místo čokolády pytlém uhlí, který čerti odevzdali na podatelně. Petr Machálek k tomu řekl: *„České zbraně napomáhají porušování lidských práv ve světě a ministerstvo průmyslu a obchodu to velmi dobře ví. Pan ministr si tedy nic jiného než pytel uhlí nezaslouží.“*

STAROU MUNICI - NEPRODÁVAT, ZNIČIT!

Do hlavního města se NESEHNUTÍ vrátilo o týden později, aby zde před dalším ministerstvem,

tentokrát obrany, upozornilo na skutečnost, že česká armáda prodává zakázanou municí, která může být zneužita teroristickými skupinami. Ministerstvo obrany oficiálně přiznalo, že nesleduje a neeviduje další nakládání s tímto vojenským materiálem poté, co jej prodá ze svých skladů. Vstupní bránu ministerstva protestující opatřili nápisy *Ministerstvo obrany terorismu, Vyrážíme do boje, děkujeme za náboje. Světla stezka nebo 19. prosinec - den otevřených zbrojních skladů. MO ČR. Nabídka ministerstva obrany doslova uvádí, že „zboží je prodáváno jak stojí a leží“ a že musí být z jeho skladů odebráno nejpozději do 19. 12. 2003. Zdrojem obav je v tomto případě také závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z 16. 12. 2002, který uvádí: „Inventarizace majetku byly v kontrolovaném období (2000-2002) v některých případech prováděny formálně, aniž by byly důkladně ověřeny skutečné stavy majetku.“*

Kromě uvedených veřejných aktivit se po celý rok kampaň Zbraně, nebo lidská práva? věnovala shromažďování a publikování informací o zbrojařských vývozech. Důležitou úlohu v tomto směru sehrávaly internetové stránky <http://zbrane.ecn.cz>. Aktivisté NESEHNUTÍ také pravidelně vystupují na různých seminářích

Mluvčí MPO přesvědčuje Mikuláše, že ministr byl loni hodný.

a besedách věnovaných tomuto tématu a spolupracují při natáčení publicistických pořadů, které na kontroverzní obchody se zbraněmi upozorňují – v roce 2003 to byl např. seminář na Českém centru v Bratislavě pořádaný Amnesty International nebo investigativní dokument ČT nazvaný *Kde to bouchnem?*. Aktivita kampaně se také několikrát dostaly do hlavních televizních zpráv. Ze dvou nabízených debat na Radiofóru ČRo1 bohužel pokaždé vinou protistrany sešlo, neboť účast v nich byla zástupci Ministerstva průmyslu o obchodu ČR pokaždé zrušena. Velmi důležitá byla spolupráce s dalšími nevládními organizacemi, především s Amnesty International a Transparency International. A konečně kampani se dostalo výrazné podpory ze strany nizozemské ambasády, která dokazuje, že české obchodování se je považováno za problematické i v zahraničí.

„Před rokem či dvěma se o zbrojních exportech z ČR příliš nehovořilo a žádná nevládní organizace se tomuto tématu systematicky nevěnovala. To se postupně mění k lepšímu. Doufejme, že se nám podaří prosadit konkrétní kroky, které zamezí tomu, aby české zbraně sloužily k porušování lidských práv ve světě,“ říká Milan Štefanec.

ŽENSKÁ PRÁVA JSOU LIDSKÁ PRÁVA

Už třetím rokem vede NESEHNUTÍ kampaň *Ženská práva jsou lidská práva*, která se zaměřuje na otázky tradičního rozdělení mužských a ženských rolí ve společnosti a problémy z něho vyplývající (např. na problematiku rovných příležitostí, domácího násilí, genderových stereotypů). Přitom usiluje o přenesení diskuse týkající se feminismu, ženských práv a gender studií z akademických kruhů do všedního života. „*Chceme se aktivně podílet na utváření prostoru, v němž by se proměňovaly postoje společnosti k těmto otázkám, a svým dílem přispět k řešení jednotlivých konkrétních problémů,*“ vysvětluje koordinátorka kampaně Kateřina Plesková.

DRUHÝ ROČNÍK CYKLU SEMINÁŘŮ O ŽENSKÝCH PRÁVECH

Jádrem „ženské“ kampaně NESEHNUTÍ byl i letos cyklus seminářů určený především posluchačkám a posluchačům z řad neziskových organizací, vyučujících, zástupců médií či jiným způsobem veřejně angažovaných osob, které budou informace získané na seminářích dále rozvíjet a využívat ve svých aktivitách. Na rok 2003, ve kterém od ledna do června proběhl již druhý ročník těchto přednášek, se přihlásilo rovných

Přednáška na jednom ze seminářů cyklu *Ženská práva jsou lidská práva*.

135 lidí, z nichž však mohla být přijata pouze třetina. Během základních šesti seminářů pak byly pokryty témata od feministické historie přes diskuse o gender rolích a stereotypech a problematiku násilí na ženách a rovnosti v zaměstnání až po ekofeminismus a ženská hnutí ve světě. Mezi přednášející patřily mj. členky sdružení Aspekt ze Slovenska. Hnutí za aktivní mateřství, La Strada či ženy bez násilí. Přednášky i následné diskuse měly velmi živou atmosféru a po každém z nich NESEHNUTÍ pečlivě zjišťovalo zpětnou vazbu od zúčastněných. Celá akce probíhala na půdě Fakulty sociálních studií a veganské občerstvení na nich zajišťoval kolektiv kampaně Jídlo místo zbraní. Zároveň probíhal cyklus navazující, který měl pouze tři části a na který byli zváni účastníci a učastnice loňského ročníku. „Cyklus seminářů ženská práva jsou lidská práva má v současné podobě kapacitu a schopnost naplňovat své cíle, zaplňuje důležité bílé místo v neakademické vzdělávací nabídce a postupně se stává významnou vzdělávací platformou, zaměřenou na důležitou cílovou skupinu. Tento projekt jak svým obsahem, tak i spojením vzdělávacího programu a společenské kampaně nemá v našich

podmínkách žádnou srovnatelnou konkurenci a náhradu,“ poznamenává ve svém hodnocení evaluátorka projektu Monika Šatlová.

PUBLIKACE O ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTECH

Na jaře NESEHNUTÍ vydalo dvě nové publikace. Rovně přiležitosti žen a mužů v zaměstnání se zaměřují na rovnost na českém pracovním trhu s důrazem na nerovné postavení žen, informací však mohou využít i lidé, kteří se cílí znevýhodnění na základě jiného znaku, ať už jde o věk sexuální orientaci, etnickou příslušnost nebo nboženství a politické smýšlení. Tato příručka je zaměřena hlavně prakticky a setkala se proto s velkým ohlasem především ze strany úřadů práce, které si ji objednali několik stovek. Podobný zájem byl i o stejnojmenný leták, který je stručným výhledem z publikace.

Inspirací pro ty vyučující, kteří se nechťejí chovat genderově stereotypně, diskriminačně a předpojatě, ale naopak chtějí přispívat k vyrovnanému rozvoji schopností obou pohlaví, je užitečná druhá brožura Rovně příležitosti dívek a chlapců ve vzdělání. Ačkoli je publikace určena v prvé řadě školám, mnohé podnětné informace a postřehy z našich škol budou jistě přínosné i pro další čtenáře a čtenářky.

PROTI DOMÁCÍMU NÁSILÍ NA ŽENÁCH

V roce 2003 vyhlásilo jedenáct neziskových organizací z různých regionů České republiky *Kampaň proti domácímu násilí na ženách* s cílem zvýšit informovanost o domácím násilí a zároveň posílit povědomí o nepřijatelnosti tohoto jevu. „Podle statistických údajů tři pětiny české populace znají případy násilí mezi partnery z doslechu, více než čtvrtina se s ním setkala přímo, tedy jako svědek, oběť nebo případně násilník. Odhaduje se, že každá pátá žena je obětí násilí ze strany svého partnera,“ upozorňuje aktivistka NESEHNUTÍ Kristýna Rytířová.

Ve spolupráci s dalšími brněnskými organizacemi – Poradnou pro ženy v tísní při Lize lidských práv a sdružením Magdalenium uspořádalo NESEHNUTÍ několik akcí v rámci této celostátní kampaně. Tou první byla dubnová přednáška pro studenty a studentky žurnalistiky na Fakultě sociálních studií, kde byli přítomni seznámení s nejčastěji tradovanými mýty o domácím násilí a s problémy při prezentaci tohoto tématu v médiích. V říjnu se uskutečnila tisková konference, která představila celou kampaň, její prostředky a cíle brněnským novinářům a novinářkám. Opět na ní po boku NESEHNUTÍ vystoupily

i další spolupracující organizace. Plodná spolupráce pokračovala i o měsíc později, kdy byl společnými silami v centru Brna zorganizován informační happening u příležitosti Mezinárodního dne proti násilí na ženách. Jeho součástí byl stánek s širokou nabídkou materiálů týkajících se problematiky domácího násilí, u něhož si kolemdoucí mohli koupit benefiční svíčky pro sdružení Magdalenium provozující azylové zařízení s krizovými lůžky. To se potýká s nedostatkem ubytovacích kapacit, kam by se mohly týrané ženy přechodně před ukrýt agresorem.

Ještě před koncem roku se dostavil první výraznější úspěch kampaně – Poslanecká sněmovna podpořila změnu zákona, díky níž se stalo domácí násilí trestným činem.

I během roku 2003 byly pravidelně aktualizovány internetové stránky <http://zenskaprava.ecn.cz>, na kterých se v elektronické podobě objevily vedle textových výstupů ze seminářů také obě výše zmíněné publikace. Pokračovalo také rozšiřování fondu gender knihovny NESEHNUTÍ. Důležité je, že byla navázána spolupráce s celou řadou spřízněných organizací či jednotlivců. Do této kategorie spadá účast NESEHNUTÍ na dvou benefičních představeních divadelní hry *Vagina*

V Brně proti domácímu násilí na ženách.

monology, které se během roku v Brně odehrály (v březnu a v listopadu) a přednáška o domácím násilí pro studenty a studentky Janáčkovy akademie múzických umění, již nabyté informace zúročili při nastudování dramatu Tennessee Williamse *27 vagónů bavlny*. Za zmínku také stojí to, že byly zahájeny práce na vydání nové publikace *ABC feminismu* věnované otázkám feminismu, gender studií a ženských práv.

JÍDLO MÍSTO ZBRANÍ

„Přestože se nacházíme na začátku jedena-dvacátého století, jsou mezi námi lidé, kteří nemají dostatek prostředků na to, aby si zajistili být jen základní potraviny. Dnešní doba je charakterizována nadprodukcí a přehnaným konzumem. Ročně se vydávají miliardy dolarů na nákup nových a účinnějších zbraní, zatímco po celém světě hladoví miliony lidí. Abychom na tento paradox upozornili, rozdáváme pravidelně jídlo zdarma těm, kteří ho potřebují. Naši aktivitou chceme též zviditelnit hodnoty mezilidské solidarity a vzájemné nezištné pomoci.“ představuje kampaň NESEHNUTÍ *Jídlo místo zbraní* Dušan Rosenbaum.

DVA ROKY PRAVIDELNÉ POMOCI BEZDOMOVČŮM

Od počátku roku pokračovalo bez přestávky rozdávání teplého veganského jídla bezdomovcům a sociálně potřebným v centru Brna. NESEHNUTÍ pro ně vaří každou první sobotu v měsíci. Servíruje se např. sojový guláš, hrachová kaše, těstoviny se zeleninou nebo mexické fazole. Kromě toho jsou při každém rozdávání na místě informační panely s tématy jako bezdomovectví, antimilitarismus nebo ochrana práv zvířat. V listopadu tomu byly přesně dva roky, co kampaň *Jídlo místo zbraní* začala rozdávat jídlo v pravidelných měsíčních intervalech. Na tento den byla proto pozvána také média a celá akce měla o něco větší rozsah než jindy. Najíst se přišlo na čtyřicet bezdomovců a spotřebovaly se dvě várnice rajské omáčky. Za dobu dosavadní činnosti této kampaně bylo rozdáno přes 1 500 porcí teplého jídla. „O záujmu a potrebe podobných akcí svedčí i to, že keď sme začínali s varením, rozdávali sme jednu várnicu jedla. Dnes rozdávame už dve plné várnice a dopyt stále prevyšuje ponuku,“ říká aktivistka Katarína Pottajová. „Podařilo se nám překonat i prvotní nedůvěru bezdomovců k bezmasé stravě. Zjistili, že veganské jídlo je

Už dva roky rozdává NESEHNUTÍ v centru Brna jídlo bezdomovcům.

nejen zdravé, ale i chutné, a dnes dokonce řada z nich má svá oblíbená jídla, jejichž rozdávání si přejí," doplňuje ji další aktivistka Magda Frišaufová.

Kromě rozdávání jídla však NESEHNUTÍ pro bezdomovce organizuje i další akce. Slibně se v tomto směru rozvíjí spolupráce se sdružením Nový prostor v Brně. Na jaře se uskutečnila filmová projekce pro bezdomovce, v létě pak koncert bigbeatových kapel na nádvoří Staré radnice, do budoucna se počítá se započítáním nejrozličnějších kulturních a vzdělávacích aktivit (kurzy práce na počítači, divadelní soubor atd.), jejichž cílem je pomoci bezdomovcům rozvíjet normální sociální kontakty.

BENEFIČNÍ VAŘENÍ

Ačkoliv se kampaň snaží získávat suroviny k vaření jídla zdarma, sponzorské dary zatím nejsou schopny její náklady pokrýt. Ná nákup zbylých surovin si tak vydělává vařením a prodejem např. sojového guláše či obložených baget na nejrozličnějších akcích. Především se jedná o různé kulturní či vzdělávací aktivity: semináře NESEHNUTÍ *Ženská práva jsou lidská práva*, školicí cyklus sdružení pro práci s dobrovolníky Ratolest Make A Connection, oslavy Dne Země na hradě Veveří, brněnská část filmového festivalu Jeden svět,

studentský festival Fakulty sociálních studií Přesahy nebo nejrozličnější nekomerční koncerty pořádané v Brně. O jídlo nabízené na těchto akcích bývá zpravidla velký zájem, a tak se kampaň daří dosahovat téměř stoprocentní finanční soběstačnosti. Druhým nezanedbatelným efektem je pak propagace vegetariánství a veganství.

Další informace ke kampaň *Jídlo místo zbraní* můžete nalézt na stránkách <http://jnz.ecn.cz> nebo si je přečíst v nové verzi letáku *Proč rozdáváme jídlo zdarma*.

DALŠÍ AKTIVITY

MARŠO ZNAMENÁ SVOBODA

Počátkem ledna přijel do České republiky na pozvání sdružení Berkat více než třicetiletý taneční soubor Maršo (toto slovo znamená čečensky svobodu). Tvorí jej vesměs děti od šesti do osmnácti let žijící již přes 3 roky v uprchlickém táboře na čecho-slovenské hranici. U nás pro ně bylo připraveno jak několik vystoupení, tak i doprovodný program. Smyslem celé akce bylo představit bohatou čečenskou kulturu a také upozornit na problémy lidí žijících ve válkou zmítané zemi. Výtěžek těchto benefičních akcí byl určen na pomoc civilnímu obyvatelstvu hlavního města

© František Vlček 2003

Vystoupení dětského tanečního souboru Maršo.

Čečenské republiky Grozného, zničeného vojenskými operacemi ruské armády. S organizací brněnské zastávky souboru pomohlo NESEHNUTÍ, jehož aktivisté a aktivistky asistovali milým hostům při celé jejich návštěvě, ať už v roli překladatelů, průvodců anebo spoluorganizátorů večerního vystoupení čečenského souboru v nabitém sále divadla Husa na provázku. To skončilo pětiminutovým potleskem nadšeného publika ve stoje.

ČÍNSKÝ VELVYSLANEC (NE)PŘIJEL

V březnu se v Brně objevila návštěva méně vítaná – na pozvání městského výboru KSČM přijel čínský velvyslanec v ČR Tchang Kup-čchiang. Ten zde měl případným zájemcům osvětlit politiku Číny ve vztahu k lidským právům a zejména k okupovanému Tibetu. NESEHNUTÍ jeho přednášku nemohlo ponechat bez povšimnutí a pustilo se do příprav demonstrace. Následkem informačního šumu mezi organizátory přednášky a jedním z aktivistů však došlo k poněkud překerní situaci – demonstrace byla omylem svolána týden před příjezdem velvyslance. Jednalo se tak o jakousi „demonstraci nanečisto“, kterou si pak NESEHNUTÍ a Amnesty International společně zopakovali o týden později, tentokrát už ve správném termínu, za účasti velvyslance i početných policejních složek hlídkujících na místě.

PROTI VÁLCE

Počátkem dubna uspořádalo NESEHNUTÍ ve spolupráci s dalšími brněnskými organizacemi již druhou demonstraci proti válce v Iráku (první se uskutečnila v únoru). Po úvodních proslovech se zhruba dvouseťhlavý dav vydal za hustého sněžení na pochod na hrad Špilberk, kde byla na jeho nádvoří sehrána divadelní scénka *Babinský vítá Bushe a Husajna* (loupežník Babinský byl nejslavnějším vězněm na Špilberku). Hlavní roli v ní měli samozřejmě oba protagonisté právě probíhajícího válečného konfliktu.

JEDEN SVĚT 2003

V polovině dubna se v Brně konal již popáté festival dokumentárních filmů *Jeden svět* pořádaný společností Člověk v tísni. Jednou ze spolupřátel organizací bylo i NESEHNUTÍ. V jeho režii proběh zahajovací den festivalu nazvaný *Válka*. Promítuté dokumenty diváky nejdříve seznámily se smutnými příběhy Kurdů v období první války v Zálivu a rwandské genocidy. Následující dva filmy pak byly věnovány tématu ruské agrese v Čečensku. Po jejich promítnutí se uskutečnila beseda, na niž přijaly pozvání známá válečná zpravodajka Petra Procházková a aktivistka občanského sdružení Berkat Jana

Bez komentáře...

Hradilková. Celý program se setkal s velkým ohlase-
sem a v tento den bylo v kině Art beznadějně
vyprodáno.

NESEHNUTÍ v ÁZERBÁJDŽÁNU

V říjnu proběhly v Ázerbájdžánu prezidentské
volby, na které byli jako pozorovatelé OBSE (Or-
ganizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě)
vybráni také dva aktivisté NESEHNUTÍ. Mohli tak
podat nezávislé svědectví o zmanipulovaných
volbách, ve kterých hlasovali mrtví a opozice
nevolila, protože jí v tom bránila policie.

DNY KAVKAZU

V týdnu od 8. do 13. prosince proběh v Brně
I. ročník festivalu nazvaného Dny Kavkazu. Cí-
lem akce bylo představit veřejnosti bohatou his-
torii a kulturu kavkazských národů i současné
problémy tohoto regionu. Její součástí pak byly
čtyři veřejné besedy, tři ochutnávky tradičních
jidel, projekce filmových dokumentů, fotogrací-
ká výstava, koncert etnické hudby i protestní
shromáždění před ruským konzulátem. Po celou
dobu festivalu také probíhala finanční sbírka,
jejíž výtěžek byl věnován na přímou pomoc
uprchlíkům z Kavkazu žijícím v České republice.
„Problémy Kavkazanů se mohou řadě lidí u nás

zdát příliš vzdálené. Jde však o problémy oby-
čejných lidí, kteří v důsledku války nebo poli-
tické nestability ztratili domov, základní život-
ní jistoty, přišli o příbuzné a řada z nich nyní
hledá pomoc i v ČR. Chceme ukázat, že je
možné těmto lidem pomoci a že řada jednot-
livců i skupin tak již činí,“ vypočítává Milan
Štefanec důvody, proč se NESEHNUTÍ rozhodlo
tuto akci společně s Amnesty International a sdru-
žením Soužití 21 uspořádat.

Na problém čečenských uprchlíků v Ingušsku
upozornilo protestní shromáždění s happeningem
před ruským konzulátem v Brně. V Ingušsku je podle
oficiálních údajů umístěno přes 70 000 uprchlíků
z Čečenska. Ruská armáda společně s promos-
kevskou čečenskou vládou násilně likviduje tá-
bory pro běžence a nutí jejich obyvatele k ná-
vratu zpět do Čečny ve snaze ukázat, že situace
zde je již stabilizovaná. Aktivisté a aktivistky sehráli
před přísně střeženou budovou konzulátu drama-
tickou scénu likvidace uprchlického tábora rus-
kou armádou, po které byla držena minuta ticha
za oběti válečného konfliktu v Čečensku.

POMOC VÁLEČNÝM UPRCHLÍKŮM Z ČEČENSKA

Smyslem brněnského protestu v rámci Dnů
Kavkazu bylo také upoutat pozornost české

„Nevracejte uprchlíky do války!“ – happening před ruským konzulátem.

veřejnosti na skandální případ zastavení azylového řízení a vyhoštění skupiny přibližně 60 Čečenců z České republiky. Ti na přelomu října a listopadu v době, kdy jim v ČR běželo azylové řízení (jehož negativní výsledek se dal vzhledem k současné praxi českých úřadů téměř s jistotou očekávat), překročili v oblasti Českých Velenic hranici do Rakouska, kde rovněž požádali o azyl. Poté, co byli dva dny rakouskou pohraniční policií zadržováni v ponižujících podmínkách, byli vráceni zpět do ČR. V důsledku toho bylo rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR jejich azylové řízení zastaveno a cizineckou policií jim bylo uloženo správné vyhoštění. V současné době probíhá soudní řízení, které projednává jejich žalobu proti rozhodnutí MV ČR. Pokud soud tomuto jejich oprávněnému prostředku nevyhoví, hrozí jim deportace z ČR.

Amnesty International a NESEHNUTÍ vyzvaly ve společném prohlášení příslušné české úřady i českou veřejnost, aby vzaly v úvahu kritickou situaci lidských práv v Čečensku a zabránily deportaci čečenských uprchlíků z ČR, která by pro ně v praxi mohla znamenat návrat na území Ruské federace. „Mezi uprchlíky se nalézají rodiny s malými dětmi, staří lidé i těhotné ženy.

Všichni opustili území Ruska z důvodů etnického pronásledování a přetrvávajícího válečného stavu ve vlastní zemi. Mnozí z nich zakusili represe ze strany ruských ozbrojených složek přímo na sobě. To, co jim nyní nabízí český stát, je návrat do těchto poměrů,“ okomentoval kritickou situaci běženců z Čečny Milan Štefanec. Stav lidských práv na území Čečenska lze hodnotit jako katastrofický. Na tom se shodují nejen představitelé mezinárodních lidskoprávních organizací Amnesty International a Human Rights Watch, ale rovněž zástupci ruské organizace Memorial, upozorňující na skutečnost, že pronásledování jsou Čečenci vystaveni nejen na území Čečny, ale prakticky na celém území Ruské federace. Proti vyhoštění uprchlíků byla v prosinci vydána společná petice NESEHNUTÍ a Amnesty International, která se setkala se značným ohlasem veřejnosti.

Díky navázání úzkých vztahů s čečenskými běženci umístěnými do pobytového střediska v Zastávce u Brna začalo NESEHNUTÍ organizovat pravidelná sobotní dětská dopoledne, kdy skupina dobrovolníků a dobrovolnic připravuje program her, soutěží a zájmových kroužků pro děti cizinců, kteří požádali v České republice o azyl.

> životní prostředí

ZAOSTŘENO NA HYPERMARKETY

Boj s větrnými mlýny, kdy na jedné straně stojí občané, kterým se nelíbí další zhoubné bujení obřích nákupních center, a na straně druhé nadnárodní společnosti, které se každoročně umísťují na čelních místech žebříčků nejbohatších firem na světě, připomínají snahy čelit expanzi obřích nákupních řetězců. „Považujeme za důležité vybudovat kvalitní informační zázemí pro ty, kteří se ve své obci rozhodnou plánovaným stavbám dalších super a hypermarketů čelit,“ říká jeden z koordinátorů kampaně Filip Fuchs. „Proti hypermarketová“ kampaň NESEHNUTÍ je v tomto směru aktivní již čtvrtým rokem a o tom, že její aktivity padají na úrodnou půdu, svědčí i rostoucí počet žádostí o podporu ze všech možných koutů republiky. V Brně se NESEHNUTÍ pravidelně účastní správních řízení na nové stavby, jinde poskytuje právní poradenství.

STOP PRO CENTRUM PLAZA, ZELENÁ PRO CARREFOUR

Nový rok začal slibně – dlouholetý spor o výstavbu obřích obchodně-zábavního

centra Plaza v Brně byl zřejmě definitivně vyřešen tím, že investorovi se nepodařilo splnit podmínky územního rozhodnutí (tedy to, že stavba obchodního centra bude dokončena do konce roku 2002) a stavební úřad městské části Brno-střed tak stavební řízení o povolení stavby zastavil. Jedním z důvodů, proč se tak stalo, byl i několikaletý tlak NESEHNUTÍ a dalších ekologických iniciativ a jejich kvalifikovaná účast v územním řízení o povolení stavby.

Oproti tomu své základy do země pevně zapustil hypermarket Carrefour v městské části Královo Pole. NESEHNUTÍ se marně snažilo stát se účastníkem územního a stavebního řízení na tuto stavbu a o jeho správní žalobě z prosince 2002 soud zatím nerozhodl. Soubor s úředním šimlem byl sveden i o právo na informace, protože královopolský úřad opakovaně odmítl poskytnout zásadní dokumenty týkající se kauzy. Ani v tomto směru nebyly aktivity NESEHNUTÍ úspěšné, a tak se Brno v dohledné době dočká obřích nákupního centra o rozloze dvanáct a půl tisíce metrů

Stavba hypermarketu Carrefour v Brně – Králově Poli.

čivenečních a vybudovaného na místě, kde se před započítáním stavebních prací vyskytovalo hned několik kriticky ohrožených druhů ptáků a obojživelníků.

MIMORÁDNÉ KAUZY

NESEHNUŤ se aktivně zapojilo do sporu přerovských občanů s místní radnicí, která prosazuje výstavbu Penny Marketu na místě školního hřiště. Podle plánu investora a některých radních by mělo dojít ke směně pozemků, kdy by investor částečně zafinancoval stavbu nového hřiště a na původním místě by vyrostl supermarket. Proti tomu se postavila iniciativa Občané proti Penny Marketu, které se podařilo získat téměř 5 000 podpisů pod petici za vyláčení místního referenda. To nakonec zastupitelé Přerova vyhlašili, aby pak o měsíc později na výzvu Krajského úřadu celé referendum zrušili pro údajný rozpor položených otázek se zákonem. Odpůrci stavby proti tomu podali správní žalobu a na jejích podnět krajský soud zaskádal radnici až do vydání rozhodnutí s pozemky manipulovat. NESEHNUŤ přerovské iniciativě poskytlo informační zázemí, pomohlo s vypracováním projektu na zafinancování jejích aktivit a jeho zástupce vystoupil v rámci panelové diskuse k celé kauze v místní kabelové televizi.

Koncem roku navázala kampaň Zaostřeno na hypermarkety úzkou spolupráci s tišnovským sdružením Za sebevědomě Tišnovsko, které se snaží zachránit stavbami dalších supermarketů ve svém městě. Poté, co zde byl otevřen Penny Market, mňi do Tišnova další obchodní řetězce, což se setkává s nelibostí jak řady občanů, tak i místních maloobchodníků. Důkazem toho je petice s 1 500 podpisy. Ta byla v prosinci předána starostovi a podepsaní v ní žádají, aby byla před vydáním povolení ke stavbě dalšího supermarketu vypracována odborná studie, která by posoudila vliv velkých nákupních řetězců na místní obchodníky, dopravu a život ve městě. Aktivisté NESEHNUŤ pomohli s vypracováním jejího textu, o tématu přednášeli v sdle místní knihovny a zúčastnili se diskuse, na níž vystoupili zástupci maloobchodníků, radnice a investora řetězce Discount Plus, který v Tišnově zamýšlí postavit svůj obchod.

Obě tyto kauzy dokazují, že důležitá je především aktivita lidí. Kterí v „supermarkety postižené“ oblasti žijí. Během celého roku 2003 bylo možné sledovat trend zvyšování počtu případů, kdy se místní občané proti budování nových prodejen obřích řetězců stavějí. NESEHNUŤ nepomáhá jen v Přerově a Tišnově, ale také v Třebíči u Jihlavy, Brně-Bystřici nebo v Ústí nad Orlicí.

PRESTÍŽNÍ CENA PRO NESEHNUTÍ

Počátkem září vyhodnotila japonská nadace Sasakawa Peace Foundation projekt NESEHNUTÍ *O hypermarketech veřejně* jako nejlepší z ekologických projektů v České republice. Cena je udělována organizacím, jejichž projekty významně napomohly změnám v přístupu k ochraně životního prostředí a uskutečnily se v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje a za aktivní účasti veřejnosti. Součástí ocenění, které aktivisté NESEHNUTÍ převzali v reprezentačním salonku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, je vedle nezanedbatelné finanční dotace také týdenní pracovní stáž v Japonsku.

NA CESTÁCH

Po celý rok putovala výstava NESEHNUTÍ seznamující veřejnost s negativními dopady hyper a super marketů. V první polovině roku 2003 byla k vidění např. v Ružomberoku, Hodoníně, Čáslavi nebo v Příbrami, v druhé polovině strávila delší dobu opět na Slovensku (Trenčín, Púchov, Dubnica nad Váhom atd.). Stejně tak pokračovala přednášková činnost aktivistů protihypermarketové kampaně. Ti během roku 2003 navštívili Hodonín, České Budějovice nebo Chrudim, přednášeli také na

semináři pro vyučující, jenž se zabývají ekovýchovou na středních školách.

Poslední dobou také vzrůstá zájem sdělovacích prostředků o výstupy z kampaně, informace a komentáře k různým kontroverzním kauzám. NESEHNUTÍ se tak v této souvislosti objevilo v několika publicistických pořadech na ČT (*Týden v regionech*, *Za dveřmi* je A. G.) a poskytlo na toto téma několik obsáhlejších rozhovorů do tematických příloh novin a časopisů (např. *Prague Business Journal*).

„Na počátek roku 2004 plánujeme vernisáž zbrusu nové protihypermarketové výstavy. V ní přineseme podrobnější popis nejzávažnějších kauz, které se u nás za poslední roky odehrály, jako bylo kácení stromů okolo prodejen firmy Lidl. Stejně tak představíme pozitivní příklady, kdy se novým stavbám občané s větším či menším úspěchem úspěšně bránili,“ říká Filip Fuchs. V podobném duchu se ponese i nová publikace, jejíž vydání NESEHNUTÍ plánuje na podzim 2004.

PŘES ULICI BEZPEČNĚ

V roce 2003 pokračovaly aktivity za zastavení procesu rušení přechodů pro chodce v Brně a jejich obnovení na místech, kde se nejčastěji

Protest proti nekoncepčnímu rušení přechodů pro chodce.

přechází. Snižování počtu přechodů mělo proběhnout celkem ve čtyřech vlnách. Během prvních dvou bylo zrušeno okolo sta přechodů. I díky intenzivní kampani NESEHNUTÍ ve třetí a čtvrté vlně již k žádnému rušení nedošlo. S odstupem času se celá akce odboru dopravy jeví jako zbrklý a nekoncepční pokus svázat se s ve své době celkem rozšířeným trendem rušení přechodů po celé ČR, jímž některá města reagovala na nově zavedenou přednost přecházejících chodců před automobily. Tuto kampaň Nadace Partnerství ocenila jako projekt měsíce.

SEMINÁŘ BEZPEČNOST CHODCŮ V MĚSTSKÉM PROVOZU

První akcí v novém roce byl lednový seminář, na který NESEHNUTÍ pozvalo dopravní odborníky a odbornice jak z řad nevládních organizací a státních institucí, tak i obecní zastupitele a zastupitelky, aby zde společně diskutovali na téma bezpečnosti chodců a nevhodnějších nástrojů pro její zajištění. Mluvílo se zejména o konkrétních dopravně-technických řešeních a o různých pozitivních příkladech ze zahraničí. Se svými příspěvky vystoupili např. ing. Pavel Skládáný (Centrum dopravního výzkumu), Martin Robeš (Český a Slovenský dopravní klub) nebo Jarmila Johnová (Pražské matky). Většina příspěvků byla doplněna

poutavou projekcí, a po každém se strhla živá a zajímavá diskuse. Celkem se semináře zúčastnilo na 30 lidí.

PETICE PROTI RUŠENÍ PŘECHODŮ

Záříjového týdne akcí upozorňujících na odvrácené stránky automobilismu NESEHNUTÍ využilo k předání petice, ke které se mohli připojit občané, požadující přehodnocení procesu rušení přechodů. Podpisů se nakonec sešlo přes tisícovku: „Jsem přesvědčen, že město je automobily přetížené, a sám jezdím jako jeden z mála ředitelů skoro výlučně MHD. Několik let jsme bojovali o zřízení dalšího přechodu pro chodce přímo před naší školou, a nejen že se nám to nepodařilo, ale naopak nám další přechod zrušili,“ napsal NESEHNUTÍ ředitel gymnázia na ul. Lerchova Jiří Haičmann. Předání proběhlo 17. září, kdy se před budovou odboru dopravy sešly na dvě desítky aktivistů a aktivistek, rozvinuli zde sedmimetrovou papírovou plachtu s kopíemi petic a poté předali originály na podatelně. Po měsíci přišla odpověď přímo od brněnského primátora, jejíž příkře zamítavý tón mohl po dřívějších zkušenostech jen stěží někoho překvapit.

Den bez aut, Brno 2003.

DEN BEZ AUT

Na rušení přechodů pro chodce a na žalostně pomalé tempo budování cyklostezek v Brně upozornila také protestní cyklojízda, kterou 19. září pořádalo NESEHNUTÍ ve spolupráci s dalšími brněnskými organizacemi u příležitosti Dne bez aut. Jednalo se už o její osmý ročník, a oproti tomu loňskému přálo cyklistům nejen počasí, ale i odpovědné úřady, které tentokrát nekladly akci žádné překážky a vstřícně přistoupily na navrhovanou trasu. Cyklistický peloton tak mohl projet celým rušným centrem Brna v samotné dopravní špičce, a to i přes to, že se ten den konal strojírenský veletrh, a tak bylo město již tradičně beznadějně ucpané automobily. Akce nejen že měla velmi dobrý mediální ohlas, ale svou účastí (130 lidí) byla pravděpodobně v tomto roce v České republice největší svého druhu.

Koncem roku kampaň pokračovala jednáním se členy dopravní komise městské části Brno – střed (na jejímž území se většina zrušených přechodů nachází). Někteří z nich si po NESEHNUTÍ vyžádali zjištění průměrných čísel přecházejících chodců a projíždějících aut – tedy toho, co měl už dávno podle dopravních odborníků udělat odbor dopravy. „Zjištěné údaje okomentova-

né odborníky Centra dopravního výzkumu opět dokázaly, že hned na několika místech, kde byly přechody zrušeny, je intenzita chodců a aut stále tak velká, že zde zřízení přechodu vyžaduje“ říká koordinátor kampaně Filip Fuchs. NESEHNUTÍ v tomto směru iniciuje další jednání s dopravní komisí Rady městské části Brno – střed.

ZA ZÁCHRANU WILSONOVA LESA

Koncem roku 2002 se NESEHNUTÍ zapojilo do sporu o rozšíření lyžařské sjezdovky ve Wilsonově lese (který se mimochodem nachází dvě zastávky tramvají od jeho kanceláře, jednalo se tedy o „lokální kauzu“ v tom nejčistším slova smyslu), jenž se záhy stal jedním z nejuvýběšnějších témat brněnské komunální politiky. Jádrem sporu byla už od roku 1990 nevyužívaná a rychle chátrající sjezdovka, původně určená pro lyžování na umělém povrchu. Před posledními komunálními volbami kandidovalo v městské části Brno – Žabovřesky (v níž se les nachází) hned několik politiků, kteří ve svém programu slibovali, že se zasadí o to, aby se na svahu opět lyžovalo. Křeslo místostarosty pak obsadil ing. Černý, nejaktivnější propagátor sjezdovky, podle jehož plánů měl být svah rozšířen (sjezdovka je

totiž příliš úzká a kolmá, a tím nevhodná pro lyžování např. začátečníků), což by znamenalo vykácení 560 stromů. Také by se už nelyžovalo na umělém, ale na skutečném sněhu rozprašovaném sněhovými děly. Lyžaře by vozila nově vybudovaná sedačková lanovka. „Učiním vše pro to, aby už příští rok mohly naše děti ve Wilsonově lese lyžovat,“ znělo volební heslo místostarosty.

KOALICE ZA ZÁCHRANU WILSONOVA LESA

Proti projektu rozšíření sjezdovky se zvedl silný odpor. Velká část veřejnosti mu nevyčítala jen ekologickou nešetrnost, ale i to, že z ekonomického hlediska by se jednalo o velmi drahou a ne návratnou investici (s celkovými náklady ve výši 56 milionů Kč a ekonomickou návratností 27 let při nulové inflaci). Občané se také obávali, že lyžování by přitáhlo do této klidné části nedaleko centra města více aut a neuspokojily je přitom ani argumenty, že lyžaři jistě využijí spíše kvalitní městskou hromadnou dopravu. Upo- zorněovali také na nevhodné klimatické podmínky, neatraktivnost svahu pro zkušené lyžaře nebo na nebezpečí vodní eroze, které koneckonců přiznala i studie proveditelnosti. Tu nechalo vypracovat město Brno a realizace projektu v ní byla podpořena.

Obrovský kus práce odvedlo v počáteční fázi občanské sdružení Masarykova čtvrtě. Tomu se podařilo získat na svou stranu velkou část obyvatel Masarykovy čtvrti a Žabovřesk, kteří opakovaně a velmi hlasitě vystoupili na zasedáních žabovřeského zastupitelstva a v podstatě zastupitele donutili k tomu, aby v lednu 2003 přijali usnesení, že rozšíření sjezdovky nedoporučují. Těchto razantních projevů občanského protestu se už zúčastnili i aktivisté a aktivistky NESEHNUTÍ, které bylo stejně tak jako další brněnské ekologické organizace vyzváno, aby se do celé kauzy zapojilo. Přibližně v tu samou dobu byla také v oběhu petice proti sjezdovce, pod níž se podepsalo na 4 000 lidí. Na jaře se pak zformovala neformální Koalice za záchranu Wilsonova lesa koordinovaná NESEHNUTÍ a tvořená zástupci Masarykovy čtvrti, Hnutí Duha, regionálního sdružení ČSOP, Strany zelených a Hnutí za přímou demokracii. Společnými silami se snažila záměr, z něhož postupně vycouvala nejen žabovřeská radnice (s výjimkou místostarosty), ale i brněnský primátor, kterému se původně myšlenka sjezdovky ve Wilsonově lese velmi zamlouvala, definitivně smést ze stolu. Kromě řady tiskových prohlášení, rozhovorů pro média, vystoupení na zasedání brněnského zastupitelstva

Akce proti rozšíření sjezdovky ve Wilsonově lese.

a několika mamých pokusů o veřejnou diskuzi se zastání stavby (prostrana se nikdy nedostavila) uspořádala koalice dvě větší akce pro veřejnost přímo na „místě činu“.

ŠTOLY NA SJEZDOVCE

22. března se ve Wilsonově lese uskutečnila oslava prvního jarního dne. Jelí součástí bylo symbolické sazení papírových stromků na plochu stávající zanedbané sjezdovky, soutěže pro děti, procházka lesem s odbornými průvodci a výsadba živých stromů v lese těsně u svahu. Přicházející občany, kterých se nakonec sešla skoro stovka vítaly plakáty na stromech okolo sjezdovky s heslem Odsouzen k likvidaci – jeden z 560, protestní transparenty (jeden byl umístěn dokonce i na desetimetrovém stožáru s osvětlením) a informační stánek s materiály pořádajících sdružení. „Dnes jsme sázeli živé stromy mimo sjezdovku, ale doufáme, že v blízké budoucnosti budeme moci znovuzalesnit celý nevyužívaný svah, a tím definitivně zabránit dalšímu nesmyslným nápadům na jeho rozšíření,“ okomentoval akci koordinátor kampaně Filip Fuchs.

V podzimních měsících kladice vypracovala návrh na zalesnění sjezdovky, který se od té doby snaží prosadit jednáním s brněnskými zastupiteli.

Ještě předtím ale proběhla druhá akce ve „Wilsonůdku“ – oslava Dne stromů (ten normálně připadá na 20. října, ale koalice jelí připomněla o den dříve). Jelí součástí byla výstava dětských kreseb na téma „Namaliž strom“, došlo i na sazení stromů (tři vzrostlé javory byly vysazeny v dolní části sjezdovky na místo, kde dříve začínal vlek). Zároveň se stovka přítomných pokusila o vytvoření rekordu ve vzdání hada z javorového liští. Pro tento účel byli do Brna pozváni zástupci pelhřimovské agentury Dobý den, která pak dosazený rekord (448,5 m vytvořený v šedesáti minutách) zapsala do české Guinnessovy knihy rekordů. Stejně tak jako jarní, i tato akce měla velký ohlas a téma zalesnění sjezdovky se díky ní znovu objevilo na stránkách novin.

Koncem roku 2003 už bylo víceméně jisté, že plány na rozšíření lyžařské sjezdovky ve Wilsonově lese jsou minuloší. Začíná se diskutovat o několika náhradních lokalitách, kde by v Brně mohl být v budoucnosti lyžařský areál zřízen, a všech na navrhovaná místa jsou pro tento účel mnohem vhodnější než lesopark v centru města. Kampaň za záchranu Wilsonova lesa, která spojíla širokou škálu občanů zcela rozdílných profesí, zájmů či názorů, ve které nesmyslnému záměru

společně čelili matka na rodičovské dovolené, myslivec v důchodu, univerzitní profesor, obecní zastupitel či ekologický aktivista, je tak zřejmě u konce.

DALŠÍ AKTIVITY

BRNĚNSKÝ DOPRAVNÍ KRUH

I v loňském roce NESEHNUTÍ pokračovalo v koordinaci projektu Brněnského dopravního kruhu (BDK), ve kterém se volně sdružují dopravní odborníci a ekologické organizace zapojující se do nejrůznějších dopravních kauz v Brně. V roce 2003 to byla zejména plánovaná výstavba parkovacího domu na Moravském náměstí a stavby Velkého městského okruhu (VMO): most přes řeku Svratku a mimoúrovňová křižovatka na ul. Hlinky, tunely pod ulicí Dobrovského a VMO Žabovřeská. Díky aktivitě BDK se u poslední kauzy podařilo prosadit vrácení studie vlivu na životní prostředí k přepracování. Začalo se také s pravidelnými schůzkami k problematice přesunu hlavního nádraží z centra města do okrajové části Brna – byla vypracována oponentní studie a započaly přípravy na kampaň za vyhlášení referenda o odsunu nádraží.

Aktivisté nakrmili bezdomovce rajskou omáčkou

haden 100 tisíc bezdomovců. Česká armáda přitom ročně spotřebuje 30 miliard korun z našich daní. Světlo se v propagandě letitkově objevuje i na území Někdo natočil film. Na světě...

Na sjezdovce se sešli její odpůrci

a sjezdovce se šesh její

Rodiny s dětmi a Koalice za Wilsonův les sázely papírové i skutečné stromky

[illegible][illegible]

Tématem festivalu jsou lidská práva

EHNUT

ří Bosl

Kovice

seduji
silj

Nesehnutí besedují
o domácím násilí

kovice

NESEHNUTÍ Boskovice

[illegible]

N

a S
 Rodi
 NE

KS

[illegible][illegible]

festival

[illegible]

se
ry les s
you lid
solutely
direct re
ally ve
and EDA
s there
s usually
forms na
ed is a ne
possibil
m value
82% and
a rather
iquid ra
we
sults
can be
to the
a
and
the
a 14
most

Šli
ázely

lská p

3o

je
papíro
ráva
sk

od
utečné
sehn
omác
• Sd
mužst
av
vic
proste
lné cko
dolní d

pu
e strom
utí be
ním na
rušení
ní s
ce:
ve
orach N
logické
t. V

Číslo 1

Činnost místní skupiny Boskovice byla v roce 2003 poznamenána odchodem několika aktivistů. Na druhou stranu se ale na sklonku roku konečně podařilo získat prostor pro setkávání – každou třetí neděli v měsíci tak NESEHNUTÍ najdete v Klubíku na Plačkově ulici (vždy od 11:00 h).

> lidská práva

DEN ŽEN

Boskovická skupina NESEHNUTÍ přichystala na 8. března plakáty *Jak si užít svou ženu* obsahujících osm vtipných rad pro ženy i muže, jak se oprostit od předsudků, které s sebou nese tradiční pohled na jejich vztah a role ve společnosti. Plakáty byly vylepeny a vyvěšeny v místech, kam chodí a kde se setkávají nejen mladí lidé (tedy v restauracích, diskotékách, klubech apod.) a pro místní noviny napsán článek o historii a významu Dne žen a stavu dodržování ženských práv ve světě.

V hudebním klubu Sklepy byl také uspořádán poslechově-taneční večírek v režii žen a s převážně ženskými interpretkami.

JEDEN SVĚT

V listopadu proběhl v Boskovicích první ročník festivalu *Jeden svět*. Třidenní přehlídka filmů měla podtitul *žena-svět-rodina* a boskovická skupina k němu přispěla zajištěním fotografické výstavy *Obrazy války* a zprostředkováním besedy s Milanem Štefancem z NESEHNUTÍ Brno o situaci v Čečensku.

> životní prostředí

Ekovýlet

Ve spolupráci s místní streetworkerkou a s nízkoprahovým centrem Klubík byla v dubnu uspořádána procházka po boskovických turistických stezkách spojená se sběrem odpadků. Zakončena pak byla večerním bubnováním u ohně.

ZACHRAŇME KAILÁS

Boskovické NESEHNUTÍ podpořilo kampaň občanského sdružení Lungta za záchranu tibetské posvátné hory Kailás. Podařilo se získat téměř šedesát podpisů na petiční pohlednice, které žádají zástupce UNESCO, aby horu prohlásili za světové přírodní dědictví, a zabránili tak výstavbě silnice, kterou plánuje čínská vlá-

da za účelem zvýšení příjmů z cestovního ruchu do státního rozpočtu.

DEN BEZ AUT

Den bez aut se konal v rámci programu Zdravého města Boskovice. Aktivisté a aktivistky NESEHNUTÍ tak alespoň podpořili cyklojízdu po místních cyklostezách, kterou zorganizoval Klub českých turistů.

> práva zvířat

PROČ PRÁVA ZVÍŘAT?

Během roku NESEHNUTÍ uspořádalo dvě přednášky o právech zvířat a vegetariánství. První se uskutečnila v dubnu v centru Klubík pod názvem *Hřbitov zvířátek aneb Proč práva zvířat?*, druhá pak v prosinci na základě pozvání Speciální školy a dětského domova v Boskovicích pro děti z druhého stupně ZŠ. Přednáška byla tentokrát doplněna o filmový dokument *Ochránců hospodářských zvířat z Prostějova*. Setkání, na něž kuchařky ze školní jídelny připravily bezmasou svačinku, bylo před Vánoci příjemné jak pro přednášející z řad NESEHNUTÍ, tak i pro děti.

DNY VEGETARIÁNSTVÍ

Už pořetí se NESEHNUTÍ společně s přáteli ze sdružení Jóga v denním životě Blansko a za finanční podpory Zdravého města Boskovice přihlásilo k říjnovým vegetariánským svátkům. Na 1. října (Světový den vegetariánství) instalovali aktivisté a aktivistky na boskovické náměstí informační stánek s nabídkou bezmasých pomazánek a informačních materiálů. Ve třech boskovických restauracích bylo domluveno speciální vegetariánské menu za zvýhodněné ceny. Dny vegetariánství byly završeny 9. října programem *Posezení u guláše* s podtitulem *Jak se žije vegetariánům*. Václav Stoupal k tomu dodává: *Pozvali jsme*

Informační stánek NESEHNUTÍ na festivalu Boskovice 2003.

na besedu mistra světa v thajském boxu Jana Müllera, majitele vegetariánské jídelny Avatar Václava Dvořáka, zástupce organizace Ochránci hospodářských zvířat a další zajímavé hosty. Posezení navštívilo více než čtyřicet posluchačů a posluchaček, jež si nakonec pochutnali na sedmnácti litrech skvělého veganského guláše.“

FESTIVALY

I v roce 2003 zorganizovali aktivisté a aktivistky několik informačních stánků s materiály o lidských právech, ochraně životního prostředí a právech zvířat. Nedílnou součástí infostánků byla nabídka veganských pomazánek prodávaných benefičně pro boskovickou místní skupinu. NESEHNUTÍ se tak prezentovalo na Dni Země v Blansku, na červencovém kulturním festivalu Boskovice 2003 a koncem léta také na festivalu 3+1 v Letovicích, kde byl stánek doplněn o protiválečnou výstavu, a NESEHNUTÍ získalo ocenění jako druhá nejlepší nezisková organizace festivalu. Činnost místní skupiny je částečně financována i z benefičního prodeje veganských baget na koncertech v místním klubu Sklepy.

Aktivisté nakrmili bezdomovce rajskou omáčkou

Brno • Více než stovka aktivistů se v sobotu hadem 100 tisíc bezdomovců. Časová rozstředila přibližně osmdesát lidí. Dle odhadu 50 miliard korun a dalších deset tisíc lidí se v doprovodu aktivistů nakrmili v ulicích Brna. Na rozdíl od jiných měst, kde aktivisté rozdávají jídlo jen v noci, v Brně se to děje i během dne.

Na sjezdovce se sešli její odpůrci

Rodiny s dětmi a Koalice za Wilsonův les sázely papírové i skutečné stromky

Brno • Více než stovka aktivistů se v sobotu hadem 100 tisíc bezdomovců. Časová rozstředila přibližně osmdesát lidí. Dle odhadu 50 miliard korun a dalších deset tisíc lidí se v doprovodu aktivistů nakrmili v ulicích Brna. Na rozdíl od jiných měst, kde aktivisté rozdávají jídlo jen v noci, v Brně se to děje i během dne.

Brno • Více než stovka aktivistů se v sobotu hadem 100 tisíc bezdomovců. Časová rozstředila přibližně osmdesát lidí. Dle odhadu 50 miliard korun a dalších deset tisíc lidí se v doprovodu aktivistů nakrmili v ulicích Brna. Na rozdíl od jiných měst, kde aktivisté rozdávají jídlo jen v noci, v Brně se to děje i během dne.

Tématem festivalu jsou lidská práva

■ DENA ROZHODNUTÍ

Brno • Oslavení osmdesátých let od vzniku Československa se koná v Brně.

Brno • Oslavení osmdesátých let od vzniku Československa se koná v Brně.

Brno • Oslavení osmdesátých let od vzniku Československa se koná v Brně.

Nesehnutí besedují o domácím násilí

Brno • Sdružení Nesehnutí připravuje v rámci své veřejnosti besedu o domácím násilí. Událost se koná ve čtvrtek v prostorách Nezdvislého sociálně ekologického hnutí v ulici Údolní 44. V 19 hodin zahájí.

NESEHNUTÍ Příbram

Brno • Více než stovka aktivistů se v sobotu hadem 100 tisíc bezdomovců. Časová rozstředila přibližně osmdesát lidí. Dle odhadu 50 miliard korun a dalších deset tisíc lidí se v doprovodu aktivistů nakrmili v ulicích Brna. Na rozdíl od jiných měst, kde aktivisté rozdávají jídlo jen v noci, v Brně se to děje i během dne.

Brno • Oslavení osmdesátých let od vzniku Československa se koná v Brně.

Brno • Oslavení osmdesátých let od vzniku Československa se koná v Brně.

Brno • Oslavení osmdesátých let od vzniku Československa se koná v Brně.

> lidská práva

DEN PRO TIBET

10. března proběhl v Příbrami už tradičně Den pro Tibet. „Před čajovnou v Pražské ulici se hrálo na bubny, chřestidla, flétny, tahací harmoniku, kytaru a různé po domácku vyrobené nástroje, zpívaly se mantry i české písničky, ochutnával se tibetský čaj. Z barevné rýže jsme utvořili jednu velkou mandalu pro Tibet s velkým červeným srdcem uprostřed,“ říká Kamila Čadová.

ONE WORLD (OZVĚNY JEDNOHO SVĚTA)

Od 10. 3. – 15. 3. proběhl v Kinokavárně filmový festival One World pořádaný NESEHNUTÍ

Tím ve spolupráci s místním gymnáziem. Promítání bylo spojeno s besedami a hudebními vystoupeními příbramských uměleckých škol.

DNY PRO AFRIKU

Někteří z řad NESEHNUTÍ Příbram spolu s čajovnou Klub na Zemi pomáhali na přelomu října a listopadu s organizací semináře Dny pro Afriku. Akce měla velký úspěch, vystoupili na ní odborníci na africkou kulturu, jazyk i etnikum. Proběhly besedy, výuka hry na bubny a také etno koncert v příbramském Junior klubu.

> životní prostředí

ÚKLIDOVÉ AKCE

V průběhu celého roku aktivisté a aktivistky zorganizovali několik úklidů černých skládek. V únoru se uskutečnil ve spolupráci s Waldorfskou školou úklid černé skládky na Svaté Hoře. Na první jarní den proběhl úklid okolí skládky

u Chrástu. Místní skupina tak zahájila spolupráci s obecním úřadem Chrást, a úklidové akce se od té doby konaly pravidelně. Šlo především o okolí pole, louky a les a také okraje komunikací, po kterých jezdí někdy bohužel špatně zajištěná popelářská auta. Tento nedostatek zabezpečení

Den pro Tibet v Příbrami.

odpadu při převozu se obecnímu úřadu povedl odstranit zpřísněním podmínek pro firmu provozující skládky. V březnu proběhlo také pálení klesť ve spolupráci s Lesy Příbram a v dubnu sázení stromků v okolí města opět ve spolupráci s Waldorfskou školou. „*Den Země jsme oslavili úklidem vodních toků v Příbrami. Odpad pomohly odklidit Technické služby Příbram. Každým rokem jsme více udiveni, co všechno se dá v místní říčce najít,*“ dodává Štěpánka Čížková.

JEZDĚME EKOLOGICKY

V polovině května proběhla spanilá jízda velocipedů po Příbrami a okolí, které se zúčastnili aktivisté a aktivistky NESEHNUTÍ a jeho příznivci a také žáci středního stupně Waldorfské školy.

DEN HUDBY

Letošní *Den hudby* 20. 6. měl v Příbrami podtitul *Den hudby a životního prostředí*. Nejdříve se v dopoleních hodinách účastnila Waldorfská škola úklidu černé skládky na Svaté Hoře, později zahrála místní hudební tělesa na několika frekventovaných místech po celém městě.

Aktivisté nakrmili bezdomovce rajskou omáčkou

Brno 100 tisíc bezdomovců. Česká republika přitom ročně spotřebuje 30 miliard korun z našich daní. Vědi, že v propagaci není taková inkluze jako u Nido? Na rozdíl od nás...

Na sjezdovce se sešli její odpůrci

a sjezdovce se šesh její

Rodiny s dětmi a Koalice za Wilsonův les sázely papírové i skutečné stromky

Rodiny s dětmi

Průměr: Věk dětí v rodině s dětmi v průměru 10,3 let. Rodiny s dětmi v průměru 1,5 dítěte. Rodiny s dětmi v průměru 1,5 dítěte. Rodiny s dětmi v průměru 1,5 dítěte.

[illegible]

Tématem festivalu jsou lidská práva

III. CONCLUSIONS

Nesehnutí besedy o domácím násilí

Ufnoy

NESEHNUTÍ Trutnov

**1st and 2nd International Festival
of Documentary Films, Potsdam
1981**

800-441-2244, 781-441-2244
 800-441-2244, 781-441-2244
 800-441-2244, 781-441-2244

noted reviewer Felipe E. Jurdy,
feli.jurdy@univie.ac.at

o socialine klas

ralch Neodvinsk

Místní skupina NESEHNUTÍ Trutnov vznikla v srpnu 2003.

> životní prostředí

DEN ZEMĚ

Už v době příprav na založení místní skupiny se trutnovští aktivisté a aktivistky podíleli společně s Církví československou husitskou na na tzv. Igelitíádě. Jedná se o již tradiční jarní čištění řeky Úpy, kterého se tentokrát zúčastnilo 150 lidí v Trutnově a Úpici. Dohromady se posbíralo několik tun odpadu.

LETNÍ FESTIVALY

Další akcí, na níž se NESEHNUTÍ podílelo, byl hudebně-divadelní festival pro faru a starý kostel v Horním Maršově, *Slunovrat 2003*, jehož výtěžek byl určen pro projekt Střediska ekologické výchovy a etiky Sever a Dům obnovy tradic, ekologie a kultury *Dotek*. Informačním stánkem se NESEHNUTÍ Trutnov prezentovalo na festivalu hudby a divadla nedaleko Nové Paky *Pecka 2003*.

DEN BEZ AUT

U příležitosti Dne bez aut proběhla cyklojízda městem, spojená s rozdáváním letáků a samolepek o tématu automobilismu a problémech, které tento druh dopravy způsobuje.

Komorní cyklojízda u příležitosti Dne bez aut.

> lidská práva

SOUBOR MARŠO VE ZLÍNĚ

Rok 2003 zahájila zlínská skupina NESEHNUTÍ zorganizováním vystoupení čečenského dětského tanečního souboru Maršo. S podporou ředitelky Velkého kina Zlín a několika dalších místních zájmových sdružení byl připraven zajímavý program nejen pro návštěvníky koncertu, ale i pro samotné dětské účinkující. Mimo jiné měli možnost navštívit Zlínské filmové ateliéry, kino, ve kterém jim bylo promítnuto několik dětských filmů, a rovněž byli přijati hejtmánem Zlínského kraje. Za připravený program se čečenští hosté odvděčili strhujícím vystoupením, po němž následoval několikaminutový nadšený aplaus ve stoje. Celkem vystoupení souboru Maršo shlédlo přes osm stovek lidí a v rámci doprovodného programu, jehož součástí byla například fotografická výstava Ivy Zimové a výstavka výtvarných prací čečenských dětí, se na dobrovolných přispěvcích podařilo vybrat okolo patnácti tisíc korun určených na pomoc civilnímu obyvatelstvu Grozného, hlavního města válek zmítaného Čečenska.

JÍDLO MÍSTO ZBRANÍ

Počátkem března zorganizovalo NESEHNUTÍ Zlín poprvé akci *Jídlo místo zbraní*. Z darů od místních soukromníků bylo navařeno na padesát porcí bramborového guláše a součástí akce bylo i rozdávání letádků o této aktivitě. Postupem doby se z rozdávání stala pravidelná akce, která se koná každý první pátek v měsíci na autobusovém nádraží a jejíž součástí je i hledání prodejců časopisu Nový prostor, který nebyl dosud ve Zlíně k dostání.

DEN PRO TIBET

Výročí okupace Tibetu NESEHNUTÍ připomělo akcí *Čtyři dny pro Tibet* v Uherském Hradišti. Její součástí byla výstava fotografií a nabídka informačních materiálů v prostorách studentského klubu místního gymnázia, promítání několika filmů od společnosti Člověk v tísni a také hudební produkce. Magistrát města Zlína se již poněkoli- káté připojil k mezinárodní akci Vlajka pro Tibet a vyvěsil na své radnici tibetskou vlajku.

Od roku 2003 funguje aktivita *Jídlo místo zbraní* i ve Zlíně.

PROTI VÁLCE

I ve Zlíně se připojili k březnovým mezinárodním protestům proti válce v Iráku. Jednou z aktivit bylo vyvěšení transparentu s textem: *Kolik iráckých dětí zemře?* na budovu rozestavěného hypermarketu v centru Zlína. I když musel být po nějaké době odstraněn, byl o něco později

znovu vyvěšen tentokrát v městském parku. Týden poté NESEHNUTÍ uspořádalo *Den věnovaný obětem války v Čečensku*. Z pražského sdružení Berkat přijely přednášet novinářka Petra Procházková a aktivistka Jana Hradilková a zároveň byl promítnut film *Čečenská ukolébavka*.

> životní prostředí

DEN ZEMĚ

Pod záštitou odboru životního prostředí zlínského magistrátu se 18. dubna uskutečnil jako součást oslav Dne Země tradiční Eko-jarmark. Zúčastnila se ho řada výrobců a prodejců ekologických produktů, k vidění byly ukázky lidových řemesel a také prezentace zlínských Děti Země a NESEHNUTÍ. Jedním z cílů akce bylo propagovat recyklaci odpadů. Pro dětské návštěvníky místní skupina přichystala vyspávání mandaly zobrazující planetu Zemi, eko-výchovný kvíz a různé soutěže. Celý den byl zakončen benefičním koncertem pro kampaň *Jídlo místo zbraní*.

ÚKLIDOVÉ AKCE

V měsících duben a květen vyrazili aktivisté a aktivistky NESEHNUTÍ Zlín do okolí města, a výsledkem těchto výletů bylo několik vyčištěných studánek a nádrží s pitnou vodou ve Slušovicích a v Nových dvorech.

DEN BEZ AUT

Den bez aut je již tradiční událostí, na které se NESEHNUTÍ Zlín pravidelně podílí. Společně s Děti Země byl 16. září uspořádán soutěžní den pro děti zaměřený na propagaci ekologicky šetrné dopravy, během něhož měly možnost vyhrát doplňky na kola a další ceny. Cyklojízdy v ulicích města se pak zúčastnilo na dvacet lidí,

kteří rozdávali letáčky s výzvou *Nechte auto doma* a další informační materiály. Radnici byl slavnostně předán stojan na kola jako připo-

mínka toho, že podobných zařízení není v ulicích Zlína dostatek. Dodnes však před úřadem nestojí ani ten darovaný.

> práva zvířat

INFORMAČNÍ STÁNEK

Společně se sdružením Ochránci hospodářských zvířat (OHZ) z Prostějova zorganizovala v polovině února místní skupina infostánek o problematice kožešinových farem a týrání pokusných zvířat. Jeho součástí byla i fotografická výstavka z prostředí českých kožešinových farem. Kolemjdoucí měli rovněž možnost podepsat petici za zrušení kožešinových farem na území České republiky, ochutnat veganské paštiky a vyzkoušet na zvířatech netestovanou kosmetiku. Vyvr-

cholením akce se stal happening upozorňující na to, že v každém kožíchu byl kdysi živý tvor.

DEN LABORATORNÍCH ZVÍŘAT

Den laboratorních zvířat se uskutečnil opět za spolupráce NESEHNUTÍ a OHZ. Na náměstí Míru byl instalován informační stánek s obsáhlou fotodokumentací zachycující utrpení zvířat v laboratořích, k dispozici byl také petiční arch proti zneužívání zvířat pro pokusy, a vyvrcholením byl malý happening s velkým počtem diváků.

> ze zákulisí NESEHNUTÍ Zlín

BENEFIČNÍ KONCERT

24. května se v Holešovicích konal benefiční ska-reggae festival pro NESEHNUTÍ Zlín. Koncert byl uskutečněn s pomocí Spolku přátel umění (SPU99) z Holešova. Byl zde také promítnut film z archivu společnosti Člověk v tísni *Život a dluh* a samozřejmě se také tančilo, zpívalo a žonglovalo.

VEČERY S NESEHNUTÍM

Během roku 2003 zorganizovala brněnská místní skupina celkem sedm tematických Večerů s NESEHNUTÍM. Na nich jsou promítány zajímavé filmy o ochraně životního prostředí a lidských práv, po kterých následuje diskuse. Od počátku je o tuto aktivitu ze strany veřejnosti velice slušný zájem a každého z večerů se účastní okolo 25 lidí, což je na kapacitu kanceláře NESEHNUTÍ maximum. Mezi témata loňských večerů patřila např. válka v Iráku, protesty proti WTO, domácí násilí, militarismus nebo obchod se zbraněmi. Promítuty byly filmy a dokumenty jako *Bowling For Columbine*, *To je demokracie*, *Hlava XXII*, *Hry prachu*, *Osamocené se svými příběhy* a další.

KNIHOVNA

I v roce 2003 zajišťovalo NESEHNUTÍ Brno fungování knihovny pro veřejnost, a to ve svých obvyklých návštěvních hodinách každé pondělí a středu od 10:00 do 12:00 a od 16:00 do 18:00 hodin. Knihy jsou rozděleny do čtyř tematických okruhů:

- společnost a životní prostředí (148 publikací)
- feminismus a gender studia (131 publikací)

- lidská práva (50 publikací)
- práva zvířat (37 publikací)

Uvedená čísla platí pouze pro knížky, časopisy nabízíme prezenčně několik stovek ze všech tematických oblastí.

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ ALARM

V loňském roce nadále vycházel informační zpravodaj NESEHNUTÍ ALARM s periodicitou 2–3 měsíce a o nákladu 250–300 kusů. Do zpravodaje přispívají všechny místní skupiny, objevuje se v něm seznam distribuce, i ohlasy z denního tisku na naše akce. ALARM je k dostání zdarma, stačí poslat desetikorunovou známku na poštovné na brněnskou adresu NESEHNUTÍ. Také je možné si objednat zaslání jeho elektronické verze.

INTERNETOVÁ PREZENTACE NESEHNUTÍ

Nedílnou součástí našich kampaní jsou pravidelně aktualizované internetové stránky:

☞ <http://nesehnuti.ecn.cz>

(Na internetových stránkách nabízíme nejen texty všech vydaných tiskových materiálů, ale i aktuální informace o chystaných akcích. Stáhnout si můžete i všechna doposud vyšlá čísla zpravodaje ALARM, tiskové zprávy a spoustu dalších

zajímavostí. Naleznete zde mj. i fotogalerii a seznam knih v naší knihovně.)

☞ <http://zenskaprava.ecn.cz>

(Prezentace kampaně *Ženská práva jsou lidská práva*. Naleznete zde seznam knih s tematikou ženských práv, feminismu a gender studií nebo výstupy ze seminářů pořádaných naší kampaní.)

☞ <http://prechody.ecn.cz>

(Stránky kampaně *Přes přechody bezpečně*. Můžete si zde přečíst o tom, jak probíhá v Brně rušení přechodů pro chodce nebo podepsat petici proti jejich rušení.)

☞ <http://www.hyper.cz>

(Informace, data, texty aj. o hypermarketech a kampani proti jejich nekontrolovatelné výstavbě. Na stránkách naleznete i leták *Příliš drahá sleva* a texty ze sborníků *O hypermarketech veřejně* a *Zaostřeno na hypermarkety*.)

☞ <http://jmz.ecn.cz>

(Stránky kampaně *Jídlo místo zbraní* obsahují základní tiskové materiály ke kampani, veganskou kuchařku a aktuální datum dalšího rozdávání jídla.)

☞ <http://zbrane.ecn.cz>

(Jediné stránky zabývající se souhrnně monitoringem vývozu zbraní z ČR obsahují přehledná statistická data, české i mezinárodní úmluvy, informační materiály nebo petici.)

Internet je zároveň tím nejjistějším způsobem, jak se vždy včas dozvědět o našich nejaktuálnějších aktivitách a chystaných akcích. Jsme rádi, že zájem o naše stránky roste, a proto jim budeme i nadále věnovat patřičnou pozornost.

RADA NESEHNUTÍ

Voleným statutárním orgánem NESEHNUTÍ je Rada. Jejími členy v roce 2003 byli: **Milan Štefanec** (zástupce místní skupiny Brno), **Kateřina Plesková** (zástupkyně místní skupiny Boskovice, do listopadu), **Martina Hynková** (zástupkyně místní skupiny Boskovice, od listopadu), **Filip Vaněk** (zástupce místní skupiny Zlín), **Roman Nedvěd** (zástupce místní skupiny Příbram), **Kamila Čadová**, **Tomáš Eichler**, **Kristýna Rytířová**, **Filip Fuchs**, **Dušan Rosenbaum** (do listopadu), **Kateřina Barešová**, **Kateřina Plesková** (od listopadu).

> co můžete udělat vy?

- ☞ **Uspořádejte výstavu**
- ☞ **Organizujte přednášku**
- ☞ **Šířte naše informační materiály**
- ☞ **Založte místní skupinu NESEHNUTÍ**
- ☞ **Podpořte nás finančně**

VÝSTAVY NESEHNUTÍ

Chtěli byste uspořádat výstavu na téma lidských práv, ekologie či práv zvířat ve vašem městě? Neváhejte a napište si o některou z výstav NESEHNUTÍ!

ZAOSTŘENO NA HYPERMARKETY

Nová verze výstavy upozorňující na negativní dopad expanze obřích nákupních center. Celkem 11 panelů formátu 70 x 100 cm (orientované na výšku) s fotografiemi a doprovodnými texty. Pokud budete mít zájem, naši aktivisté Vám zajistí přednášku, dále si můžete objednat leták *Zaostřeno na hypermarkety*, sborník přednášek na toto téma nebo samolepky na schránku *Stop reklamním materiálům*. Výstavu si můžete objednat také prostřednictvím formuláře na stránkách www.hyper.cz.

VÝVOZY ZBRANÍ Z ČESKÉ REPUBLIKY

V rámci kampaně *Zbraně, nebo lidská práva?* vznikla koncem roku 2003 stejnojmenná výstava. Sérií fotografií a krátkých komentářů přibližuje příčiny a následky nekontrolovaného obchodu se zbraněmi. V posledních letech se zvyšují objemy vyráběných a vyvážených zbraní bez ohledu na dopady tohoto trendu na lidská práva a bezpečnost. Fotografie zobrazující utrpení rozvojových zemí – kam směřují velké zbrojní zásilky, aby podpořily ozbrojené konflikty nebo udrželi při moci spřátelené diktátory – jsou dány do kontrastu s fotografiemi zbraní ve vyleštěných vitrínách zbrojařských veletrhů (například brněnský IDET). Výstava se skládá z 8 panelů 70 x 100 cm (orientované na výšku). Pro zapůjčení k vystavování kontaktujte NESEHNUTÍ Brno. Můžete si ji objednat také elektronicky prostřednictvím formuláře na stránkách <http://zbrane.ecn.cz>.

ZA SVOBODU PRO TĚB

Výstava se skládá z 15 barevných fotografií formátu 30 x 45 cm v lehkých rámech. Je doplněna

texty o porušování lidských práv v Tibetu. Spolu s výstavou vám můžeme poslat i leták *Svobodu Tibetu*.

PROČ PRÁVA ZVÍŘAT?

Sedm velkých panelů (zhruba 80 x 110 cm) s barevnými fotografiemi je věnováno problematice týrání zvířat na kožešinových farmách, při lovu kožešinových zvířat, ve velkochovech a při transportu hospodářských zvířat nebo v cirkusech. Dva panely upozorňují na krutosti na zvířatech v pokusných laboratořích. K dispozici k výstavě jsou i letáky s tematikou ochrany práv zvířat.

PŘEDNÁŠKY NESEHNUTÍ

Dále můžete uspořádat ve vašem městě veřejnou besedu nebo přednášku na škole na některé z následujících témat:

☞ **Co dělá NESEHNUTÍ?** (obecně o aktivitách našeho občanského sdružení)

☞ **Zaosřeno na hypermarkety** (o tom, co přináší nekontrolovatelná expanze obřích obchodních řetězců)

☞ **Militarismus není řešení** (o praktikách velkých zbrojařských koncernů a vývozech českých zbraní do nestabilních oblastí)

☞ **Stop domácímu násilí** (o tom, co je domácí násilí, nejčastějších mýtech provázejících tuto problematiku a o tom, jak se mu dá bránit)

☞ **Současné Bělorusko** (o stavu dodržování lidských práv a aktivitách místních opozičních a ekologických iniciativ)

INFORMAČNÍ MATERIÁLY NESEHNUTÍ

Za dobrovolný příspěvek vám rádi zašleme téměř libovolný počet kusů těchto našich tiskovin:

1) Příroda, nebo asfalt? – proč odmítáme stavbu rychlostní komunikace R43

2) Aktivní nulová varianta – náš alternativní návrh k výstavbě R43

3) Až půjdete přístě na přehradu – průvodce naší naučnou stezkou po Brněnské přehradě

4) Svobodu Tibetu – důsledky čínské okupace v Tibetu (porušování lidských práv, devastace přírody)

5) Vybarvěte si tibetskou vlajku – pohlednice protestující proti okupaci Tibetu adresovaná čínské ambasádě (pouze v elektronické podobě)

6) Zastavme obchod se smrtí – informace o podílu zbrojařských firem na porušování lidských práv ve světě

7) Umlčme zbraně IDET 2001 – informace o nekalých praktikách zbrojařských firem vystavujících

- na veletrhu zbrání IDET 99 v Brně (pouze v elektronické podobě)
- 8) **Za co všechno vděčíme automobilu** – dopady automobilismu na společnost a přírodu
- 9) **Proč práva zvířat** – o důvodech k ochraně zvířecích práv
- 10) **Co se v kožšnickví nedozvíte** – jaké utrpení zvířat stojí za výrobou kožichu
- 11) **Cirkusy bez příkras** – proč cirkus není vhodným místem pro živoť zvířat (pouze v elektronické podobě)
- 12) **Než navštívíte cirkus** – plakát pro případ, že do vašeho města zavítá cirkus
- 13) **Pokusy na zvířatech** – údaje o pokusech prováděných na zvířatech a o možných alternativách
- 14) **Vánoce bez kapra** – o důvodech, proč bychom měli odmítnout „tradiční“ zabíjení štědrovečerních kapří, doplněno recepty bezmasých vnočních jídel
- 15) **Zapálíte si?** – o tom, co všechno je spojeno s kouřením a tabákovým průmyslem
- 16) **V každém litru kapka krve** – o zločiných praktikách nadnárodní ropné společnosti Shell
- 17) **Zdávavá? Jak pro koho...** – argumenty proti dostihovému sportu, zejména Velké pardubické steeplechase (pouze v elektronické podobě)

- 18) **Jídlo bez krutosti** – propagace vegetariánství a veganství, informace o týráni zvířat a dopadech masného průmyslu na životní prostředí (pouze v elektronické podobě)
- 19) **Čím se financívní nechutí** – fakta o MMF a SB – argumenty proti Mezinárodnímu měnovému fondu a Světové bance vydané u příležitosti jejich výročního zasedání v září 2000 v Praze (pouze v elektronické podobě)
- 20) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 1997/1998**
- 21) **ABC přímé akce** – právně aktivistický rádce pro účastníky nendáliných akci občanské neposlušnosti (pouze v elektronické podobě)
- 22) **Hypermarkety – příliš drahá sleva** – o negativních dopadech expanze obřích nákupních řetězců
- 23) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 1999**
- 24) **Ekofeminismus** – o jednom z proudů feminismu, který nachází souvislost mezi útliskem žen a vykořisťováním přírody a snaží se o znovuvytvoření rovnováhy mezi člověkem a přírodou
- 25) **Zaostřeno na hypermarkety** – sborník textů ze stejnojmenného semináře (pouze v elektronické podobě)
- 26) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2000** (pouze v elektronické podobě)
- 27) **Den bez konzumu** – leták o mezinárodním svátku nendáknupování (pouze v elektronické podobě)

abc feminismu

Gay a lesbická
problematika
Genderové stereotypy
Násilí páchané
na ženách
Historie a současnost
feministického hnutí
Mateřství a otcovství

Cena ženského těla

abc feminismu je nejnovější kniha NESEHNUTÍ Brno, která srozumitelným, avšak kvalitním způsobem přibližuje problematiku ženských práv a feminismu širokému okruhu laické veřejnosti. Výběr textů odráží nejvýznamnější současná témata feministického hnutí, jakými jsou postavení ženy v rodině, rovné příležitosti v zaměstnání, postoj společnosti k ženskému tělu a ženské sexualitě, domácí násilí nebo obchodu se ženami. Přináší také vysvětlení problematiky gender nerovnosti ve společnosti a v jazyce a souhrnný přehled historie ženského hnutí.

28) Stop reklamním materiálům! – samolepka na schránku

29) Samolepka SVOBODU TIBETU!

30) Proč rozdáváme jídlo zdarma? – informace o důvodech existence kampaně *Jídlo místo zbraní* nabízející veganské jídlo především lidem bez domova

31) Přes ulici bezpečně – leták proti rušení přechodů pro chodce

32) O hypermarketech veřejně – aktualizovaná verze sborníku *Zaostřeno na hypermarkety*, rozšířená o další příspěvky

33) Ženská práva jsou lidská práva – sborník textů o problematice ženských práv

34) Mýtus krásy – o společenském tlaku, který nutí ženy přizpůsobovat se reklamnímu ideálu krásy

35) Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2001

36) Rovné příležitosti žen a mužů v zaměstnání – informační brožura zaměřená na nerovné postavení žen na českém pracovním trhu

37) Rovné příležitosti žen a mužů v zaměstnání – leták stručně shrnující obsah stejnojmenné brožury (viz výše)

38) Rovné příležitosti dívek a chlapců ve vzdělávání – informační brožura zaměřená na výuku rovných příležitostí

39) Zastavme obchod se smrtí! – od základů přetvářený a na situaci r. 2003 aktualizovaný starší leták upozorňující na nekalé praktiky zbrojařských firem

40) Noví lidé NESEHNUTÍ – možnosti, jak se zapojit do činnosti NESEHNUTÍ Brno

Materiály NESEHNUTÍ můžete sami šířit v knihovnách, knihkupectvích, čajovnách, prodejnách zdravé výživy, ekocentrech atd., vyrobit z nich nástěnku ve škole či v zaměstnání nebo je umístit do veřejně přístupné vývěsní skříňky. Můžete podle nich také zpracovat krátký článek do místních novin.

PROČ JE DOBRÉ ZALOŽIT MÍSTNÍ SKUPINU

Rozroste-li se vaše aktivita natolik, že budete chtít dělat něco víc, je možné založit místní skupinu NESEHNUTÍ. Vyzbrojení právní subjektivitou se pak můžete sami účastnit správních řízení, ve kterých jsou dotčeny zájmy ochrany přírody (výstavby supermarketů, dálnic, spaloven apod.), nebo vést vlastní lokální kampaně s cílem zabránit další devastaci přírody.

V rámci kampaní můžete organizovat protestní akce či pořádat veřejné besedy, na nichž se k řešení konkrétních problémů obce scházejí

občané. Místní skupina má též právo podávat trestní oznámení na společnosti či jednotlivce porušující zákony (např. zákon na ochranu přírody a krajiny, na ochranu zvířat proti týraní, trestní zákon zakazující propagaci rasismu, fašismu atd.).

Jako sdružení můžete vytvářet společné projekty s jinými organizacemi, vytvářet a udržovat dobré kontakty s místní samosprávou, jednat o důležitých věcech s orgány státní správy.

Jako aktivist(k)a NESEHNUTÍ máte možnost usilovat o změnu vlastního okolí směrem ke stavu, kdy se na rozhodování podílejí i ti, kterých se rozhodnutí týkají. Svou činností můžete názorně ukazovat, že odpovědný vztah k přírodě i k lidem, který vychází z aktivity zdola a je skrze ni uskutečňován, není jen naivním snem utopistů, ale již dnes realizovanou praxí.

PODPOŘTE NÁS FINANČNĚ

I přesto, že aktivity NESEHNUTÍ stojí z velké části na práci neplacených dobrovolníků a dobrovolnic, je naše činnost do velké míry závislá na finanční podpoře našich příznivců. Staňte se jedním z nich. Podpořte nás částkou 1 Kč denně a staňte se tak **sympatizantem či sympatizantkou NESEHNUTÍ**.

Tyto peníze nám umožní např. tisk nových informačních materiálů, nasycení dalších bezdomovců, nákup aktuálních titulů do knihovny nebo zorganizování budoucích akcí pro veřejnost.

Za jednorázový příspěvek 365 Kč na rok vám bude pravidelně zasílán informační zpravodaj NESEHNUTÍ ALARM a další tiskové materiály (letáky, samolepky, pohlednice). Zároveň vás budeme informovat o chystaných akcích, které NESEHNUTÍ pořádá. Příspěvek můžete uhradit složenkou nebo bezhotovostním převodem na náš Transparentní účet u eBanky číslo **1190794001/2400**, a to v pravidelných splátkách (30 Kč měsíčně nebo 90 Kč čtvrtletně). V obou případech vás prosíme o vyplnění přiložené **návratky sympatizanta/sympatizantky** a její zaslání zpět na naši adresu.

Podpořit nás také můžete zakoupením **benefiční samolepky**:

☞ Podporuji NESEHNUTÍ 50,- Kč

☞ Podporuji NESEHNUTÍ 100,- Kč

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ NESEHNUTÍ

Místní skupina Brno

Údolní 44, 602 00 Brno

tel./fax: 543 245 342, tel.: 543 245 344

e-mail: nesehnuti.bрно@email.cz

Místní skupina Boskovice

P. O. Box 30, 680 01 Boskovice

e-mail: nesehnuti.boskovice@seznam.cz

Místní skupina Příbram

P. O. Box 3, 262 42 Rožmitál p. Třemšínem

e-mail: nesehnuti.pribram@email.cz

Místní skupina Zlín

3.května 735, 763 12 Vizovice

Místní skupina Trutnov

Rozmarýnova 448, 541 02 Trutnov

e-mail: nesehnuti.trutnov@seznam.cz

FINANČNÍ ZPRÁVA – PŘÍJMY

Zůstatek z roku 2002	495 200 Kč
DEV Lipka	51 600 Kč
Nadace Open Society Fund	210 000 Kč
Nadace Partnerství	132 000 Kč
Nadace VIA	700 Kč
Rosa, o. s.	10 000 Kč
Sasakawa Peace Foundation	189 100 Kč
Velvyslanectví Nizozemského království (MATRA-KAP)	142 400 Kč
X-Y Solidariteitsfonds	77 000 Kč
Tomáš Hakr	5 000 Kč
Andrea Rezková	2 500 Kč
Michaela Baršová	1 000 Kč
Ostatní dárci	30 900 Kč
Úroky	700 Kč
CELKEM	1 348 100 Kč

FINANČNÍ ZPRÁVA – VÝDAJE

Tisk informačních materiálů	103 300 Kč
Odborná literatura + monitoring tisku	19 400 Kč
Kancelářské potřeby	31 700 Kč
Materiální výdaje	14 700 Kč
Nákup PC + software	29 000 Kč
Mzdové náklady	163 700 Kč
Honoráře lektorů/-ek	16 400 Kč
Honoráře externistů/-ek	94 400 Kč
Zákonné odvody z mezd	57 300 Kč
Audit + evaluace	28 500 Kč
Cestovné	41 100 Kč
Poštovné	23 100 Kč
Kopírovací práce	19 300 Kč
Fotopráce + fotomateriál	10 600 Kč
Telekomunikační poplatky + internet	101 200 Kč
Nájem a provozní náklady	76 400 Kč
Drobný majetek (vybavení kanceláře)	7 400 Kč
Potraviny a občerstvení	23 600 Kč
Ostatní výdaje a služby	32 800 Kč
Bankovní poplatky	4 000 Kč

CELKEM

897 900 Kč

Zůstatek 450 200 Kč je vázán na realizaci projektů probíhajících i v roce 2004.

> NESEHNUTÍ Brno

An independent social-environmental movement NESEHNUTÍ was founded in the fall 1997 in Brno with the goal of being actively involved in human rights, environment and animal rights related issues. The local group is currently leading several long-term campaigns in selected areas of focus. In addition to that we initiate various ad hoc or short term projects in reaction to current events or participate in such activities initiated by other organizations.

HUMAN RIGHTS

ARMS OR HUMAN RIGHTS?

The focus of our antimilitaristic activities is to bring attention to the questionable arms exports from the Czech Republic. *"We monitor weapon exports from the Czech Republic carefully and almost every month we notice very questionable exports i.e. to countries with civil wars underway where governments practice state terror against its citizens etc,"* says the campaign coordinator Milan Štefanec. NESEHNUTÍ tries to initiate

a public discussion of this issue and want to break through the information blockade of the Czech ministries concerning the weapon exports. The main goal is to encourage a ban on exports into countries where arms could be used to violate human rights. In 2003 were organized a number of protest rallies and awareness raising events – demonstrations in front of the Ministry of Industry and Trade, lectures at schools, activities against the arms fair IDET and other. The most significant was the rally in front of the building of the Ministry of Industry and Trade in Prague. While approximately 15 activists, with banners, held a protest gathering at the entrance of the building, two other people repelled down above the entrance and hung a banner *Czech arms kill in Yemen, Sri Lanka, Zimbabwe, Algeria, Angola, Syria and Columbia*. NESEHNUTÍ has been very successful at bringing the issue to the attention of the mainstream media (TV, press and radio).

Demonstration against the IDET arms fair.

WOMEN'S RIGHTS ARE HUMAN RIGHTS

The campaign inspects the traditional division of the male and female role in society and related issues. Activists of NESEHNUTÍ are trying to shift the discussion of feminism, women's rights and gender studies from the academic circles to everyday life. The core of the campaign in 2003 was a series of 6 seminars on women's rights. The seminars were in big demand. They covered topics from feminist history to gender role and stereotypes discussion, violence against women, equal treatment from employers, ecofeminism and international women's movements. In the spring were published two new publications – *Equal employment opportunities for men and women* and *Equal educational opportunities for girls and boys*. NESEHNUTÍ joined 10 other non-profit organizations from various regions in the Czech Republic in *Campaign against domestic violence against women*. The goal of the campaign was to increase awareness of domestic violence phenomenon and to strengthen the attitude of its unacceptability. Educational events for the public were held throughout the year.

FOOD NOT BOMBS

"Each year billions of dollars are spent on new and more effective arms while millions of people around the world go hungry. To raise awareness of the issue we regularly distribute free food to the needy. We also want to draw attention to the value of compassion and altruistic help," says Dušan Rosenbaum about the Food not Bombs campaign. NESEHNUTÍ distribute a vegan meal in Brno downtown once a month attracting the attention of homeless and socially impaired people. Apart from the food distribution activists also organize many other events in cooperation with an association Nový prostor (New Space) in Brno with the goal of helping homeless people develop normal social contacts (movie projections, Christmas parties etc.).

OTHER PROJECTS

In early spring NESEHNUTÍ organized its second demonstration against the war in Iraq in cooperation with other Brno-based organizations (the first one was held in February). NESEHNUTÍ was one of the co-organizers of the 5th festival of documentary films festival *One World*, which takes place in Brno in mid-April and whose main

NESEHNUTÍ's *Food not bombs* action in Brno.

organizer is the Člověk v tísni (People in need) foundation. Two of the NESEHNUTÍ activists were selected as independent OBSE monitors of the October presidential elections in Azerbaijan. They were able to give an independent testimony of the manipulated elections. During the week on December 8 till 13 the first annual festival called *The Days of Caucasus* took place in Brno. The goal of the festival was to present the rich history and culture of the nations of the Caucasus region and its current problems to the public. As part of the festival four public discussions were held, as well as three tastings of traditional meals, screening of documentary films, photographic exhibition, concert of ethnic music and protest rally in front of the Russian Embassy in Brno. The purpose of the protest rally was to draw the attention of the Czech public to the scandalous case when of a group of about 60 Chechnya refugees was expatriated from the Czech Republic after their application for asylum was denied. Thanks to close relationship with the Chechnya refugees placed in the refugee camp in Zastávka u Brna NESEHNUTÍ started organizing regular Saturday morning

activities for children. On these days a group of volunteers prepares a program of games, contests and interest groups for children of the foreigners applying for asylum in the Czech Republic.

ENVIRONMENT

FOCUS ON HYPERMARKETS

„We believe it is very important to provide informational support to those who decide to resist further building of hyper and supermarkets in their municipalities,” says Filip Fuchs, one of the coordinators of the campaign. In Brno NESEHNUTÍ regularly attends planning committee meetings for new building projects. Elsewhere, activists provide legal advice. In the spring of 2003 a Japanese Sasakawa Peace Foundation evaluated the project *Public discussion of hypermarkets* as the best environmental project in the Czech Republic. An exhibition created by NESEHNUTÍ toured the Czech and Slovak Republics the whole year bringing to the public information about the negative impact of hyper and supermarkets. Recently we have noticed an increased media demand for the campaign outputs, information and commentaries on various controversial cases.

CROSSING THE ROAD SAFELY

In 2003 we have continued our activities aimed at stopping the process of abolishing of crosswalks in Brno and their re-introduction in places where pedestrians frequently cross roads. Foundation Nadace Partnerství awarded this campaign as the project of the month. The first event of the campaign was a January seminar which brought together traffic experts from both governmental institutions and non-governmental organizations to enable a discussion of means to ensure pedestrian safety. In September, during a week of awareness raising of the negative aspects of automobile use NESEHNUTÍ submitted a petition requesting that the abolishing of crosswalks is reconsidered. Drawing attention to this problem was a goal of a protest cyclo-ride organized by NESEHNUTÍ and other Brno organizations on the *Car-free Day*.

SAFE THE WILSON FOREST

At the end of 2002 NESEHNUTÍ joined the dispute about a potential reconstruction and enlargement of a ski slope in the Wilson forest. This would mean logging 560 trees. In the spring NESEHNUTÍ initiated the formation of an informal *Codition to Safe the Wilson Forest* where toge-

ther with other organizations tried to have the plans squelched for good. On March 22 a celebration of the first day of the spring was held there. During the celebration paper trees were symbolically planted in the area of the current neglected ski slope. Contests for children and a guided nature walk were held. New live trees were planted right by the ski slope. At the end of 2003 it was almost certain that the plans for reconstruction of the slope had been abandoned and alternative locations were being discussed.

OTHER ACTIVITIES

NESEHNUTÍ have continued to coordinate the project *Brno Traffic Circle* which brings together traffic experts and environmental organizations and participates in various traffic issues in Brno. In 2003 a local Brno group organized a total of 7 theme nights together with NESEHNUTÍ during which interesting environmental and human rights related films were screened, followed by a discussion. In 2003 NESEHNUTÍ Brno ran a theme public library and continue to publish a newsletter ALARM every 2-3 months with a print run in edition of 250-300 pieces.

> NESEHNUTÍ Boskovice

The functioning of the local group Boskovice in 2003 was affected by a departure of several activists from the group. On the positive note they have managed to find a space for our meetings – Klubík centre on the Plačková street every third Sunday in a month (11:00 a.m.).

Human rights

WOMEN'S DAY

On March 8 the Boskovice chapter of NESEHNUTÍ prepared posters *How to Enjoy Your Woman*. The posters contained eight entertaining suggestions for women and men on how to free themselves from preconceptions of traditional roles of men and women in society. Activists published an article on the history and the meaning of the International Women's Day and on the status of respecting women's rights around the world in the local newspaper. A party directed by women and with the most women performers too took place in the local music club Sklepy.

ONE WORLD

In November the first annual festival *One World* took place in Boskovice. The screenings lasted for 3 days and had a sub-title *Woman-World-Family*. NESEHNUTÍ Boskovice contributed by organizing an exhibition of photographs called *Pictures of War* and facilitating a forum with Milan Štefanec from NESEHNUTÍ Brno about the situation in Chechnya.

Environment

ECO-HIKE

Together with a local streetworker and Klubík centre was organized a hike over Boskovice tourist trails in April during which people picked garbage along the trails.

CAR-FREE DAY

Car-free Day took place as part of the Healthy City of Boskovice project. Activists from NESEHNUTÍ took part in a cycling tour on local bike rails organized by the Czech Tourist Club.

SAVE KAILÁS

NESEHNUTÍ Boskovice supported a campaign of Lungta society to save Tibet's holy mountain Kailás. They managed to obtain nearly sixty signatures on petition postcards that appeal to UNESCO representatives to proclaim the mountain one of the world's natural legacies and prevent a construction of a highway that the Chinese government plans to build in order to raise its profit from the tourism.

Animal rights

WHY ANIMAL RIGHTS?

During the year activists held 2 lectures on animal rights and vegetarianism. The first one took place in the Klubík centre under the title *Animal Graveyard and Why Animal Rights?* in April. The second one was based on an invitation from a Special School and Children's Home Boskovice for children at the primary school in December. The lectures were accompanied by a screening of a documentary film made by Association for Protection of Farm Animals from Prostějov. Vegetarian snacks were served during the program.

DAYS OF VEGETARIANISM

For the third time in a row NESEHNUTÍ along with friends from Yoga Association Blansko and

with a financial support from the Healthy City of Boskovice project, participated in the October celebrations of vegetarianism. On October 1 (International Day of Vegetarianism) activists set up an info stall on the Boskovice square offering meatless spreads and informational leaflets. In three restaurants were arranged offers of vegetarian specials menu for discount prices. Days of Vegetarianism were completed on October 9 by a *Goulash potluck* with a sub-title *How vegetarians live* containing forum with vegetarian-guests and offer of vegan goulash.

FESTIVALS

In 2002 NESEHNUTÍ organised a number of info stalls with a materials about human rights, environment and animal rights. Along with the information vegan spreads were offered. NESEHNUTÍ operated the info stalls during a Day of Earth in Blansko, a cultural festival Boskovice 2003 in July and at a festival 3+1 in Letovice at the end of summer. There they also presented an anti-war photo-exhibition and won a price for the second best non-profit organisation at the festival. One of the fundraising activities of the local group is a sale of vegan baguettes in a local music club Sklepy.

> NESEHNUTÍ Příbram

Human rights

A DAY FOR TIBET

On March 10 a traditional Day for Tibet took place in Příbram. Activists played music on the street, offered tibetian tea and created big "mandala" for Tibet.

ONE WORLD ECHO

NESEHNUTÍ and a local high school organized a festival of documentary films *One World* at the cinema-cafe from March 10 to March 15. Film screenings were accompanied by discussions and a concerts of art schools in Příbram.

DAYS FOR AFRICA

Some of the NESEHNUTÍ activists together with a tea-house Club on Earth helped organize a seminary *Days for Africa* in the autumn. Experts on African culture, languages and ethnicity gave presentations. There were also discussions, drumming workshop and an ethno-concert in Junior Club Příbram.

Environment

CLEAN-UP PROJECTS

Throughout the whole year activists of NESEHNUTÍ Příbram organized several cleanings of illegal dumps. By one of them activists started cooperation with the municipal office in Chrást and has turned the clean up projects into regular events since then. These involved surrounding fields, meadows, forests and edges of roads that get poluted by insufficiently secured waste collecting trucks. The municipal office addressed this problem by imposing stricter regulations on the company operating waste collection. In March activists participated in burning of wooden sticks in cooperation with Forestry Příbram. In April they took part in tree planting project around the town in cooperation with the Waldorf School again.

LET'S ECO-RIDE

In mid May members of NESEHNUTÍ as well as its supporters and pupils of the Waldorf School

participated in a bike ride through Příbram and its surroundings.

DAY OF MUSIC

Last year's Day of Music in Příbram held on June 20 had a subtitle *Day of Music and Environment*. In the morning the Waldorf School participated in a clean up of an illegal dump at Svatá Hora. In the afternoon several local bands performed at various popular locations around town.

Day for Tibet in Příbram.

> NESEHNUTÍ Trutnov

The Trutnov chapter of NESEHNUTÍ was founded in August 2003.

DAY OF EARTH

Even prior to the official establishment of the local NESEHNUTÍ chapter Trutnov activists had participated in the so called *Igelitiáda* together with the Czechoslovak Husit Church. *Igelitiáda* is a well established tradition of a spring cleaning of the river Úpa. Last year a total of 150 people participated in Trutnov and Úpice.

SUMMER FESTIVALS

Another of the projects activists participated in was a music and theatre festival for the vicarage and the church in Horní Maršov *Slunovrat 2003*. Proceeds from the festival was contributed towards a project of the Center for Environmental Education and Ethics *Sever* and the House for Restoration of Customs, Environment and Culture "Dotek". At the festival of music and theatre "Pecka 2003" that took place near Nová Paka NESEHNUTÍ introduced its activities at an info stall.

CAR-FREE DAY

NESEHNUTÍ Trutnov celebrated the Car-free Day by organizing a bike ride through the town during which were distributed leaflets and stickers informing about the negative aspects of automobile use.

> NESEHNUTÍ Zlín

Human rights

MARŠO PERFORMS IN ZLÍN

The Zlín chapter of NESEHNUTÍ opened the year 2003 with organizing a concert of a Chechnya childrens' dance group Maršo. With a support from the director of the Big Cinema and a few other local interest groups activists prepared an interesting program not only for the visitors of the concert but also for the performers. Children had the opportunity to visit the Zlín film studios and screening of several films. They also met with the Chief of the Zlín county. Over 800 people came to see Maršo performance. They also had an opportunity to visit an exhibition of photographs of Iva Zimová and an exhibition of Chechnya children's art. NESEHNUTÍ collected nearly CZK 15 000 on donations which were sent to support the citizens of Grozny, the Chechnya capital struggling with war.

FOOD NOT BOMBS

At the beginning of March NESEHNUTÍ Zlín launched its the first *Food not Bombs* action.

They prepared 50 doses of meal from donations from local small businesses. Along with the food were distributed leaflets informing about this project. Gradually the distribution of food became a regular event and now activists distribute food at the local bus station every first Friday in a month. They use this opportunity to recruit new distributors of the The New Space magazine which had until then been unavailable in Zlín too.

DAY FOR TIBET

Four Days for Tibet in Uherské Hradiště commemorated the anniversary of the occupation of Tibet. NESEHNUTÍ organized an exhibition of photographs and offered information leaflets in the student's club at the local high school. There was also screening of movies of the People in need foundation and music performances. The Zlín Magistrate joined the *Flag for Tibet* campaign and put up the tibetian flag at the City Hall.

AGAINST THE WAR

Zlín participated in the international protests against the war in Iraq. NESEHNUTÍ organized a *Day for the Victims of War in Chechnya*. Journalist Petra Procházková and an activist Jana Hradílková came from the Prague association Berkat to give lectures and there was a screening of a film *Chechnya lullaby*.

Environment

DAY OF EARTH

With a support of the environmental department of the Zlín Magistrate Eco-market was organized as part of the Day of Earth celebration on April 18. A number of eco-product's producers and merchants participated. There were demonstrations of handicrafts and presentations of Children of the Earth and NESEHNUTÍ too. One of the focuses was promotion of waste recycling. For children were prepared number of various games.

CLEAN-UP PROJECTS

During April and May activists of NESEHNUTÍ Zlín organized several walks around the city and cleaned several waterholes and a drinking water tank in Slušovice and Nové Dvory.

CAR-FREE DAY

Together with the Children of Earth Zlín NESEHNUTÍ organized a day of contests for children on September 16 with the goal of promoting ecological means of transport. This was followed by a bike ride through the city during which were distributed leaflets with an appeal *Leave the car at home*. Activists presented the City Hall with a bike rack in order to remind of the lack of those in the streets of the city. However, to date not even the one they donated has been installed in front of the building.

Animal rights

INFORMATION STALL

Together with the Association for Protection of Farm Animals (OHZ) from Prostějov the local group set up an info stall offering information about fur farms and treatment of laboratory animals. There was also an exhibition of photographs from Czech fur farms at the info stall. Visitors were offered the opportunity to sign a petition requesting a ban on fur farms in the Czech Republic and to sample vegan spreads and beauty products not tested on animals.

DAY FOR LABORATORY ANIMALS

Day for Laboratory Animals was organized by NESEHNUTÍ and OHZ. They set up an info stall at the square displaying photographic documentation of suffering inflicted upon animals in laboratories. There was a petition against animal testing available at the stall for visitors to sign.

FUNDRAISING CONCERT

On May 24 a ska-reggae festival took place in Holešov with a purpose of fundraising for NESEHNUTÍ Zlín. The concert was organized in cooperation with Friends of Art Society (SPU99) from Holešov. As part of the event a film from the archive of People in need foundation called *Life and Debt* was screened.

KNIHOVNA NESEHNUTÍ

lidská práva

feminismus a gender studies

životní prostředí

ochrana zvířat

Půjčujeme knížky od autorů a autorek jako N. Chomsky, J. Keller, P. Singer, H. Librova, M. Tikkänen, E. F. Schumacher, J. Mander, V. Woolfová a další. Časopisy Sedmá generace, ASPEKT, Car Busters, Konfrontace, Different Life, Tibetské listy nebo Animal S.O.S. (kompletní seznam s více než 400 tituly si můžete prohlédnout na našich internetových stránkách). Otevřeno každé pondělí a středu od 10:00 do 12:00 a od 16:00 do 18:00 NESEHNUTÍ, Údolní 44, 602 00 Brno, tel.: 543 245 342 e-mail: nesehnuti.brno@email.cz, <http://nesehnuti.ecn.cz>

